Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 628 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 6 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1886 (Ն. Տ.) 18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1886 13 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1303

40 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

ولیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خاننده (ارەولك
غزته‌سی ادارەسنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	կանխիկ վճարով	200
» »	Վեցամսեայ	» »	100
» »	Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց » եւ օտարական Թղթատարով՝	տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար եւ օտարական Թղթատարով՝	վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	ֆրանք	56
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս գրկուած յօդուածոց ծանուցման ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 5 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1886

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՏԱԿԱՒ ԱՆԿՈՒՄ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ

Առեւտրական և արհեստական ընդհանուր տագնապ.—Մասնաւոր պատճառք անկման վաճառականութեան Թուրքիոյ.—Վաճառականութիւն ո՛չ ևս ապրուստի միակ միջոց.—Տնտեսագիտական քանի մը մոռցուած ճշմարտութիւնք.—Արհեստագործութեան հոգ տանելու պէտքը.—Բնիկ արհեստք որ կրնան մշակուիլ.—Շահաւէտ գործածութիւն պարապ դրամագլուխներու.—Հայք և Յոյնք, երբեմն սեղանաւոր, վաճառական և արհեստագործ։

Առեւտրական և արհեստական ընդհանուր տագնապէ մը կը գանգատին Ֆրանսա, Անգլիա, Գերմանիա, Աւստրիա և Ռուսիա, առանց յիշելու փոքր երկիրներ։ Եւ յիրաւի, կան ընդհանուր պատճառներ որք նպաստած են այնպիսի տագնապի մը արտադրման։ Երբ կը խօսինք Թուրքիոյ մէջ վաճառականութեան տակաւ անկման վրայ ի մտի պարտինք ունենալ թէ մեր վաճառականութիւն կը վնասուի երկու կարգի պատճառներէ, որք շատ որոշ են իրարմէ։ Նախ կան եւրոպական երկրաց մէջ գործոց դադարում յառաջ բերող ընդհանուր պատճառք, որք բնականապէս ազդեցութիւն մը կ'ընեն նաեւ մեր հրապարակաց վրայ։ Բայց որ աւելին է, կան յատուկ մասնաւոր պատճառներ մեզ յատուկ, որք առանձինն կը հարուածեն և պիտի շարունակեն հարուածել մեր երկրին վաճառականութիւնն։ Օրինակի համար. Վերջին տարւոյ քաղաքական կարգադրութիւնք ծանր հարուածներ եղան մեր վաճառականութեան։ Պոսնա-Հէրսէկի, Պուլկարիոյ և Թեսալիոյ պէս համեմատաբար բարեկեցիկ երկիրներ ո՛չ ևս մեր յաճախորդներ են։ Իբրեւ ձախող արդիւնք մը Սեպտ. ի Յեղափոխութեան, Արեւ. Րումէլիի վաճառականութիւնն ալ մեր ձեռքէն ելնելու վրայ է։—Բաց աստի, վերջին տարւոյ քաղաքական ձախողուածք, աղքատութիւն ձգելով ժողովրդեան մէջ, ո՛չ նուազ ուղղակի հարուած մ'եղան մեր վաճառականութեան։ Ժողովրդեան գնելու կարողութիւնը պակսեցաւ, և ընդ նմին արտադրելու կարողութիւնն ալ մասամբ կորաւ։—Մնաց որ, եւրոպական ազգաց մեզ դէմ մղած ճարտարութեան մրցման պատճառաւ, մեր բնիկ արհեստք ո՛չ ևս քշուելով, մեր բնիկ արհեստաւորաց պտղաբեր դասեր աղքատացած են։ Եւրոպայէն բերուած աժան ապրանքներ միայն կը քշուին հիմակ, որովհետեւ աղքատացեալ ժողովուրդը լաւագոյն և թանկագոյն վաճառքներ ո՛չ ևս կարող է գնել։ Եւ յայտնի է թէ աժան ապրանքներու վրայ շահն ալ նուազագոյն պարտի լինել։ Աղքատացեալ ժողովրդեան մը հետ կատարուող վաճառականութիւնն ալ ի հարկէ աղքատացեալ պէտք է լինի։—Օտար դրամագլուխներ կրնային բերուիլ մեր երկրի մէջ, ճարտարութեան և վաճառականութեան նոր աղբիւրներ ու միջոցներ ստեղծելու համար, երկաթուղիներ ու նաւահանգիստներ շինելով, հանքեր բանցնելով, գործարաններ հաստատելով, ևն։ Բայց յայտնի է թէ երկրի մը օտար դրամագլուխ քաշելու կարողութիւնն նիւթական ինչ ինչ պայմաններէ կախումն ունի, առանց որոց դրամագլուխները կը խորշին այն երկրէ, կամ այնպիսի պայմաններով կ'ընձեռուին, որ կառավարութիւնը կրնայ տնտեսագիտութիւն համարիլ չընդունիլ զանոնք։

* * *

Այս և նոյն կարգի մասնաւոր պատճառք զգալի անկում մը յառաջ բերին վերջին տարիներս մեր թէ՛ արտադրման և թէ՛ ներածման վաճառականութեան մէջ։ Ցաւալի է խորհիլ թէ այս տակաւ անկում կանգ առնելու երես չունի։ Ընդհակառակն, քաղաքական և տնտեսական նշաններ կան որք որոշապէս կը ցուցնեն ամեն դիտողի թէ այս յետադէմ շարժում շարունակելի է։ Ճշմարտութիւնը, դառն ճշմարտութիւնն այն է թէ, առաջուան չափ հաց չպիտի կրնայ տալ այսուհետեւ մեր վաճառականութիւն։ Ոմանք յուսահատաբար կը յեղյեղեն մինչեւ իսկ թէ «Վաճառականութենէ հաց չկայ այլ եւս»։ Բայց այնպիսի բնական առաւելութիւններ ունին Թուրքիոյ հողն ու կլիման, այնչափ համբերող և աշխատասէր են Թուրքիոյ ժողովուրդք, որ տակաւին, հակառակ քաղաքական և տնտեսական ամեն աննպաստ պայմաններու, վաճառականութիւնը մասնական յաջողութեանց յոյսեր կրնայ ունենալ։ Սա անժխտելի է միայն թէ, վաճառականութիւնն ո՛չ ևս ապրուստի միակ միջոցն կարող է լինել. թէ պէտք է ապրուստի ուրիշ ապահովագոյն միջոցներ ալ խորհինք, և թէ, օրինակի համար, եթէ այսուհետեւ ալ զանց ընենք արհեստներն, եթէ այսուհետեւ ալ շատանանք միայն նախնական նիւթերու արտադրութեամբ, և հոգ չընենք այն նախնական նիւթերն Եւրոպայէն պէս կերտելու, յօրինելու և չահագործելու միջոցներուն, ապագային մէջ աւելի մեծ աղքատութիւն մը, աւելի մեծ թշուառութիւն մը կը սպառնան մեր ամեն դասուց անխտիր։

Եթէ տակաւին հոգ չտանինք արհեստներուն, ի՞նչ պիտի լինի հետեւանքը։—Մեր վաճառական դասու մէջ տնտեսագիտական սկզբունքներ շատ յարգ չեն գտած մինչեւ հիմակ, և ո՛րչափ ունինք բարեկեցիկ առեւտրական մարդիկ որք օր մ'իսկ չեն զոհած տնտեսական երեւոյթներու ուսումնասիրութեան։ Բայց, ուսումնասիրուած լինի թէ ոչ, ճշմարտութիւն մ'է թէ, արտադրութիւն չեղած տեղն սպառում չի կրնար լինել։ Եթէ ամեն երկիր դուրսէն վաճառք կը բերէ եւ կը սպառէ, պատճառն այն է որ ամեն երկիր շատ կամ քիչ բան մը կ'արտադրէ։ Երբ արտադրութիւնք նուազելու վրայ են, սպառումնք չեն կրնար աւելնալ։ Երկիր մը կա՛մ հողագործ, կա՛մ արհեստագործ, կամ երկուքն ալ ի միասին պէտք է լինի, որպէս զի վաճառելու բան մ'ունենայ. և երկիր մը վաճառելու բան մ'ունենալու է, որպէս զի բան մը գնել կարող լինի։ Անհրաժեշտ պայման չէ որ երկիր մը իրեն պէտք եղած ամեն բաներն ինք արտադրէ գէշ կամ աղէկ, աժան կամ սուղ անխտիր։ Շատ բաներ կան զորս անգլիական հողը չի կրնար արտադրել, բայց այն բաներէ Անգլիացիք զուրկ չեն մնար բնաւ։ Երկիր մը կրնայ միայն հողագործութեամբ ապրիլ, եթէ հողը, կլիման ու դիրքն այնպիսի բացառիկ առաւելութիւններ տան իրեն, որ իւր դրացեաց հողագործական պիտոյքն եւս ինք կարենայ հոգալ, և այսու փոխանակութեան նիւթ մ'ունենայ։ Ռուսիա, Ռումանիա և Հունգարիա հողագործական երկիրներ են, սա իմաստով թէ ամեն տարի մեծ քանակութեամբ արմտիք դուրս ղրկելով, իրենց ո՛չ-հողային պիտոյքն ալ գնելու չափ վաստակ կ'ընեն։ Արդ, Թուրքիոյ մէջ հողագործութիւնն երկրին ժողովուրդն ապրեցնելու չափ չէ զարգացած դեռ։ Կ. Պոլիս կարօտ է Դանուբեան երկիրներէն և Ռուսիայէն բերուած ցորենին և ալիւրին, մինչ մեր գաւառաց արտադրած արմտիքն, ոսկւոյ վերածուելէ հեռի, տեղային շտեմարանաց մէջ կը փտին։ Հողագործութեան այս վիճակին մէջ, եթէ արհեստներուն ալ հոգ չտանինք, մեր վաճառականք մի կողմէ յԵւրոպա արտածելու բան չեն գտներ օր մը, միւս կողմէ ալ իրենց Եւրոպայէն բերել տուած վաճառքները գնելու կարողութիւն չեն գտներ երկրին բնակչաց մէջ։

* * *

Երբ կ'ըսենք թէ արհեստներուն հոգ տանինք, պէտք չէ հասկնալ թէ մեր հնամի մեթոտներուն համեմատ գործուած արհեստից վերակենդանացումը կը ջատագովենք։ Ազատ մրցմամբ մը նոքա դատապարտուած են արդէն, և նոյն պայմաններու մէջ չեն կրնար վերակենդանանալ։ Յիրաւի, կառավարութիւնը մաքսային միջոցներ ձեռք կ'առնու բնիկ արհեստներն օտար արտադրութեանց դէմ պաշտպանելու համար. Մաքսերուն բարձրացումն արուեստական մղում մը պիտի տայ բնիկ արհեստագործութեան. Բայց վստահ պէտք է լինինք թէ եւրոպական ճաշակի վարժուած ժողովուրդը շնորհ չպիտի ցուցնէ բնիկ արհեստագործութեան, եթէ մեր արհեստաւորք ջանք չընեն եւրոպական կատարելութեանց հասնելու։ Արդ, մէկ օրէն կարելի չէ եւրոպական վարպետներու վերածել մեր էսնաֆներ։ Հետեւապէս, մեր երկրի մէջ արհեստից յառաջդիմութեան էական պայման մը համարելու ենք՝ մէն մի ճիւղին համար եւրոպացի վարպետներ բերել։ Երկրորդ պայման մը համարելու ենք՝ ամեն ճիւղին մէջ ըստ կարի մեծ դրամագլխով մը գործի սկըսիլ։ Ի Կ. Պոլիս լուցկիի գործարան մը բանալու ձեռնարկեցին քանի մը Հայեր, բայց չյաջողեցան, այն գլխաւոր պատճառաւ որ բաւական դրամագլուխ չունէին։ Բայց Սելանիկի մէջ մանածի բնիկ գործարան մը յաջողելու վրայ է. Վօսփորի գիւղի մը մէջ շիշերու գործարան մը բացուած է։ Բնիկ արհեստներ բոլորովին չեն մարած մեր մէջ։ Ենկիւրիի, Երզնկայի, Արաբկիրի, Այնթապի և Պրուսայի մէջ ունինք բամպակի և մետաքսի զանազան տեսակ բանուածք, որք ընդունելութիւն կը գտնեն երկրին մէջ։ Պէտք եղածն է՝ վերակազմել, զարգացնել և ծաւալել այս ներքին ոյժեր։ Ասոնք ընդհանրապէս մէկ մէկ փոքր դրամագլխով յառաջ տարուող գործեր են։ Մեծ դրամագլխովք միայն կարելի է այս բնիկ արտադրութեանց տալ եւրոպական փայլ ու ճաշակ։ Թո՛ղ մեր վաճառականք իրենց դրամագլխոց մէկ մասն յատկացնեն բնիկ արհեստներու. և ինչ որ Ռուսիոյ մէջ տեղի կ'ունենայ մեծ յաջողութեամբ, Թուրքիոյ մէջ ալ կրնայ տեղի ունենալ։ Ռուսիոյ հարուստները, տեսնելով թէ, մաքսերու բարձրացման պատճառաւ, օտար վաճառականութենէն շահ չկայ, իրենց դրամագլուխները սահմանեցին երկրին մէջ պատրաստելու ինչ որ օտար երկիրներէն բերելով վաճառել կ'ուզէին, և արդիւնքն հրաշալի եղաւ։ Տարազագործութիւնը մեծ թափ մ'առաւ ի Մոսքուա, ի Վարշաւիա և ուրիշ կեդրոններու մէջ, որք հիմա կը հայթայթեն բոլոր երկրին արհեստական ամենանուրբ պէտքերը։ Գերմանացի վարպետներ բերուեցան։ Արդէն գերմանացի գործարանատեարք, մաքսերու պատճառաւ չկրնալով վաճառք մուծանել ի Ռուսիա, գնացին ռուսական հողին վրայ հաստատեցին իրենց գործարաններ, ուր բնիկ ռուս արհեստաւորք եւ գործաւորք գերմանական ճաշակաւ արհեստական նիւթեր արտադրելու վարժուեցան, և երկրին մէջ կը տարածեն ճարտարագործութեան աւելի նուրբ ճաշակ մը։

Արդէն կան բաներ զորս առանց մեծ դժուարութեան կարելի է արտադրել մեր երկրի մէջ՝ թէ՛ ճաշակի և թէ՛ գնոյ կողմէ եւրոպական արտադրութեանց հետ մրցելու կերպիւ։ Մեր գաւառաց մէջ թէ՛ շաքարեղէգ և թէ՛ ճակնդեղ յառաջ կուգան. սակայն Կ. Պոլսոյ մէջ 3-3½ ղրուշի վաճառուող շաքարը գաւառաց ներսերը ժողովուրդք մինչեւ 6-7 ղրուշի կ'ուտէ։ Կարելի չէ՞ միթէ շաքարի գործարաններ բանալ գաւառաց այլ և այլ կեդրոններու մէջ, գո՛նէ գաւառային պիտոյքն հայթայթելու համար.—որովհետեւ, փոխադրութեան ծախքն յոյժ մեծ լինելով դեռ, չենք կրնար յուսալ գաւառական արտադրութիւնները շահագործելու նաեւ Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ։ Դարձեալ, Ադրիանուպոլսոյ, Դարթալի, Դարդանէլի եւ Ցանիական կղզեաց գինիները շատ կը գնահատուին Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ։ Շա՛տ բան պէտք է միթէ այս անխառն գինիներու ֆրանսական կատարելութիւն տալու համար։ Ամեն տարի քանի մը միլիոն օխա օսմանեան գինի Թուրքիոյ ծովեզերքէն Ֆրանսա կը փոխադրուի, հոն զանազան բաղադրութեամբք ֆրանսական գինիներու փոխուելու և եռապատիկ ու քառապատիկ գնով յետոյ մեզ վաճառուելու համար։ Ինչո՞ւ համար Ֆրանսայի մէջ հայ երիտասարդներ գինեգործութիւն չսորվին, և Մարմարայի եզերաց վրայ ու մեր գաւառաց ներսերը բարձրագոյն տեսակ գինիներ չպատրաստեն։

Բայց ինչո՞ւ համար մեր երիտասարդք որք ա՛յնքան եռանդեամբ կը դիմեն Բարիզի Բժշկական և Իրաւագիտական վարժարանները, չդիմեն նաեւ Լիոնի մետաքսեղինաց գործարանները, Մանչեսթըրի և Լիվըրբուլի զանազան կերպասուց գործարաններն, որք ա՛յնչափ ընդհանուր գործածութիւն մ'ունին Թուրքիոյ մէջ, այնպէս որ քաղաքացւոյն ու գիւղացւոյն հագածը վերէն ի վար Մանչեսթըրի և Լիվըրբուլի գործարաններէ ելած կերպասներ են։ Մեր մեքենագործք, երկաթագործք, դանակագործք, ևն, ինչո՞ւ համար աշկերտ չղրկեն Պիրմինկէմի համբաւաւոր գործարաններն, իրենց արհեստական ծանօթութեանց կատարելագործման համար։ Այնչափ ժամագործներ կան աստ, և սակայն քանի՞ հատ ունինք Զուիցերիոյ վարպետներուն աշակերտած ժամագործներ, որք կարենան ժամացոյցի մը խանգարեալ մեքենայք կարգի դնելէ աւելի բան մ'ընել։

* * *

Արհե՛ստ պէտք է, արհե՛ստ։ Ապա թէ ո՛չ, հաց չունի՛նք։ Մեր դրամատեարք համոզուելու են թէ արհեստ չունեցող երկիր մը վաճառականութիւն չի կրնար ունենալ. վաճառականութիւն չունեցող երկիր մ'ալ սեղանաւորութիւն չի կրնար պահել։ Ինչպէս ամեն բարեկեցիկ ազգի, մեր երկրի մէջ ևս վաճառականն ու սեղանաւորն արհեստաւորին հետ համերաշխ պէտք է ընթանան։ Արդէն մեր մեծ վաճառականք և սեղանաւորք, վաճառականութեան արդի անկեալ վիճակին մէջ, նախամեծար կը համարին իրենց դրամագլխոց մէկ մասն անգործ թողուլ։ Այնպիսիք լաւ կ'ընեն եթէ ընկերութեամբ ձեռնարկներ ընեն գործարաններ բանալու։ Մեր արհեստաւորք լաւ կ'ընեն եթէ եւրոպական ճաշակի վարժուելու ջանքեր ընեն։ Մեր Ուսումնական Խորհուրդ, վարժարանաց Հոգաբարձութիւնք և մասնաւոր վարժարանաց Տնօրէնութիւնք լաւ կ'ընեն եթէ մեծագոյն խընամ տանին տղայքն արհեստական ասպարէզներու պատրաստող գիտական ծանօթութեանց, որք դժբախտաբար բոլորովին զանց առնուած են յօգուտ լոկ դասական ծանօթութեանց, որոց դպրոցէ դուրս պէտք չեն ունենար մեր տղայոց 100 ին 95ն։ Առ այժմ, սակայն, հաւատ չի կրնար դրուիլ ո՛չ այն ֆիզիքական ու քիմիական ծանօթութեանց վրայ զորս մեր տղայք կրնան առնել ապագային մէջ, ո՛չ ալ մեր արհեստաւորաց եւրոպական ճաշակի մէջ ընելիք յառաջդիմութեանց վրայ։ Եւրոպացի վարպետներ այժմէն կրնանք բերել՝ բնիկ դրամագլխովք բացուած գործարաններու մէջ զանազան արհեստներ մշակելու համար։ Ժամանակին պահանջն է այս։ Վերացական առաջարկ մը չէ այս։ Նոյն ձեռներէցութիւն ու գործունէութիւն, որով Հայք յառաջ գնացին վաճառականութեան մէջ, արհեստագործութեան մէջ ևս յաջողութիւն կրնայ բերել իրենց։ Թուրքիոյ մէջ արհեստագործութեան ամենէն աւելի ընդունակ տարրն է միշտ հայ ժողովուրդն, և եթէ սեղանաւորութեան ու վաճառականութեան մէջ Յոյնք մեզ հաւասարած և զմեզ գերազանցած են արդէն, վստահ պէտք է լինինք սակայն թէ տնտեսական ասպարէզին մէջ գերազանցութեան մրցանակը վերստին Հայք կրնան կորզել, եթէ իրենց աշխարհածանօթ ճարտարութիւնն ու կորովը արձակեն այսուհետեւ Արհեստագործութեան (էնտիւսթրի) զանազան ճիւղերուն մէջ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ. Սորպոնի Համալսարանին Կաթոլիկ Աստուածաբանութեան Դասարանն անցեալ տարւոյ մարտ ամսուն փակեցաւ. որովհետեւ Երեսփոխանաց ժողովը դադրեցուց նոյն դասարանին յատկացեալ գումարն, և Ծերակոյտն՝ առկախ ձգելու համար Ելմտացոյցն՝ համակերպեցաւ։ Հանրային կրթութեան և կրօնից Նախարար Պ. Կոպլէ նոյն դասարանին համար նոր գործածութիւն մը գտած է այժմ. «Բարձրագոյն Ուսմանց Գործնական Վարժարանին» համար «Կրօնային Գիտութեանց» ճիւղ մ

—)(36)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ա.

ԲԷՍՔԱՏ ԵՒ ՄԱԹԻՖՈՒ

Մէկ կողմ թողլով հին և նոր աշխարհի ըմբշաց սովորական կոլոզաբանութիւնները, ճշմարիտն այս է որ Մաթիֆու՝ իրեն հետ չափուող ըմբշաց ամենն ալ գետնած էր։ Իւր վրայ երկու բան կը պատմուէր, որոց մէ կրնայ հասկցուիլ ուժին անհաւատալի մեծութիւնն։

Իրիկուն մը, Ֆրանսայի Նիմ քաղաքին մէջ, փայտաշէն կրկէսի մը ձեղունին հեծանը բռնող գերաններէն մին կոտրելով, ձեղունը վար իջնել սկսաւ ահագին ճարճատմամբ։ Հանդիսականք, ձեղունին անկումէն ջախջախուելու կամ դուրս փախչելու համար զիրար կոխոտելու վտանգը տեսնելով աղաղակ բարձին սարսափահար։ Բայց Մաթիֆու հոն էր. մէկ ոստմամբ գերանին քով հասաւ, և երբ առաստաղին հեծանը վար կը կքէր, իւր ուսերովը բռնեց զայն մինչեւ որ հանդիսականք դուրս ելան։ Յետոյ, երկրորդ ոստմամբ մ'ինքն ալ դուրս նետուեցաւ՝ երբոր ձեղունը կը փլչէր՝ իւր ետին։

Այս՝ ուսերուն զօրութեան մասին էր։ Աւասիկ բազկաց ուժն ալ։

Օր մը, Քամարկի դաշտերուն մէջ ցուլ մը կատղելով փախաւ իւր փակուած ցանկին մէջէն, և իւր առջեւէն ընկող կամ դէմն ելնողներէն շատեր վիրաւորեց, և անշուշտ աւելի մեծ դժբաղդութիւններ պիտի պատճառէր՝ եթէ Մաթիֆու չմիջամտէր։ Մաթիֆու կենդանւոյն դէմ ելաւ, սպասեց և երբոր ցուլը, գլուխը ծռած վրան կը յարձակէր, եղջիւրներէն բռնել տախտապարելը մէկ ըրաւ, և կռնակին վրայ չորս ոտքը վեր տնկած բռնեց մինչեւ որ հասան ու կապեցին զայն։

Այս գերբնական ուժին ուրիշ այս տեսակ բազմաթիւ սքանչելիքները կը պատմըւէին. բայց մեք այս երկուքը միայն յիշել բաւական կը համարինք հասկցնելու համար Մաթիֆուի ոչ միայն ուժն՝ այլ և քաջասրտութիւնն ու անձնուիրութիւնն, որովհետեւ չէր վարաներ երբէք իւր կեանքը վտանգի մէջ դնել՝ երբոր իւր նմանեաց օգնութեան հասնիլ պէտք լինէր։ Ուստի որչափ ուժեղ, նոյնչափ ալ բարեսիրտ մարդ մ'էր։ Սակայն, իւր ուժը չկորսնցնելու համար, ինչպէս որ կը յեղյեղէր Բէսքատ, ուտելու պէտք ունէր, այս պատճառաւ, երբոր մէկ մարդու համար ուտելիք ունենային, Բէսքատ չէր ուտեր. Իսկ այն իրիկուն մէկ մարդու համար ալ ուտելիք չէր երեւնար հորիզոնէն։

—Մէ՛գ կայ, կ'ըսէր ու կը կրկնէր Բէսքատ։

Եւ մէգը փարատելու համար՝ այդ քաջ երիտասարդ զուարթաբար շարունակել սկըսաւ իւր չափազանցութիւններն ու խեղկատակութիւնները։

—Մտէք, տիա՛րք, մտէ՛ք, կը գոչէր. երբոր դուրս ելնէք, քրայձէր մը միայն պիտի վճարէք։

Բայց դուրս ելնելու համար՝ նախ ներս մտնել պէտք էր, և նկարէն վարագոյրներուն առջեւ կանգնած հինգ-վեց անձերէն ոչ մին կը յօժարէր ներս մտնել։

Ցայնժամ Բէսքատ վարագոյրներուն վրայ նկարեալ ամեհի գազանները կը ցուցընէր իւր ձեռքի ձաղոտով. Ոչ թէ իսկական գազաններ ցոյց տալու համար, այլ վասն զի այդ սարսափելի գազանք գոյութիւն ունէին Ափրիկէի կամ Հնդկաստանի մէջ, և եթէ Մաթիֆու իւր ճամբուն վրայ անոնց հանդիպէր, մէկ պատառ կ'ընէր զանոնք։

Այս չափազանցութեանց շնորհիւ քանի մը դադմապացի ուժեղ լեռնականք եկան վերջապէս կանգ առին Մաթիֆուի առջեւ, զոր զննել կը թուէին իբրեւ իրադէպ։

Բէսքատ, իսկոյն նշմարելով զայս, սկսաւ հրաւէր կարդալ անոնց, որպէս զի չափուին Մաթիֆուի հետ։

Բայց մարդիկը չպատասխանեցին հրաւէրին։

Ցայնժամ Բէսքատ պարտաւորեցաւ ծանուցանել՝ թէ ի չգոյէ դուրսէն մրցողի, ըմբշամարտն իրեն և Մաթիֆուի միջեւ պիտի կատարուէր, այսինքն՝ ճարպիկութիւնն ուժի հետ պիտի չափուէր։

Նոյն միջոցին երիտասարդ մը կանգ առեր էր տաղաւարին առջեւ, և ծանրաբար մտիկ կ'ընէր Բէսքատի հնչած ծաղրաբանութիւնները։

Հազիւ քսան-երկու տարու կար. հասակը միջակէն քիչ մը բարձր էր։ Իւր գեղանի դէմքն, որ քիչ մը յոգնած կը թուէր աշխատութեամբ, խոհուն լրջութիւն մը կ'արտայայտէր՝ իբրեւ վշտաց վարժոցին մէջ մեծցած։ Սեւ ու խոշոր աչերը, կարճ մօրուքը, ժպտելու անսովոր՝ բայց բարակ ընչացքի մը տակ որոշապէս նկարեալ բերանն, անսխալելի կերպիւ կը ցուցնէին թէ հունգարական սերունդէ էր և Մաճառ արիւն կը կրէր երակներուն մէջ։ Արդի պարզ կերպարանքն հագած էր, առանց վերջին նորաձեւութեանց հետեւելու յաւակնութեան։ Իւր կեցուածքէն կը հասկցուէր թէ այդ երիտասարդ չափահաս այր մ'էր արդէն։

Ինչպէս որ ծանուցինք, Բէսքատի ու նոյն շաղակրատանքը մտիկ կ'ընէր, կարեկցաբար անոր նայելով։ Իբրեւ վշտակիր մարդ, անշուշտ չէր կրնար անկարեկիր մնալ այլոց վշտերուն։

—Երկու խեղճ Ֆրանսացիներ են, ըսաւ ինքնիրեն, որք առանց հասութի մնացած են այսօր։

Եւ խորհեցաւ ինքնին միայնակ հանդիսատես հասարակութիւն մը լինիլ անոնց համար, դրամ վճարող հասարակութիւն մը. թէ և ողորմութիւն մ'ըսել էր. բայց գոնէ ծպտեալ ողորմութիւն մը, ուստի վարագուրին դրանը մօտեցաւ։

—Մտէք, տիա՛ր, մտէք, գոչեց Բէսքատ, խաղերն սկսելու վրայ են։

—Բայց ես մինակ եմ, ըսաւ երիտասարդը բարեկամական ձայնիւ։

—Տիա՛ր, պատասխանեց Բէսքատ քիչ շատ ծաղրական գոռոզութեամբ, ճշմարիտ արուեստագէտք՝ իրենց հասարակութեան որակին կը նային և ոչ քանակին։

—Սակայն կը ներէ՞ք ինձ... ըսաւ երիտասարդը քսակն հանելով։

Եւ երկու ֆիորին դրաւ բարձրաւանդակին մէկ անկիւնին վրայ։

—Աւասիկ ազնիւ սիրտ մը, ըսաւ Բէսքատ ինքնիրեն։

Ցետոյ իւր ընկերին դառնալով.

—Ա՛խ, Մաթիֆո՛ւ, ա՛խ, առած դրամին փոխարէնը պարտինք տալ։

Բայց, ներս մտնելու ժամանակ, Բրօվանսական թատրոնին միակ հանդիսատեսն ընկրկեցաւ [illegible]։ Հօրը հետ պտըտող այն դեռատի աղջիկը տեսեր էր, որ քառորդ ժամ առաջ գնչու նուագածուաց խմբին առջեւ կեցած էր։ Երիտասարդն և աղջիկն առանց գիտնալու իրարու հանդիպած էին՝ բարեգործութիւն մ'ընելու նպատակաւ։ Մին գնչուներուն ողորմութիւն տուած էր, միւսն ալ աճպարարներուն։

Բայց այս հանդիպում անշուշտ չէր բաւեր երիտասարդին. վասն զի աղջիկը տեսնելուն պէս, մոռցաւ իւր հանդիսատեսութիւնն և իւր վճարած դրամն, և վազեց այն կողմն, ուր աղջիկն ամբոխին մէջ մտնելով անտեսանելի կը լինէր։

—Է՛, տիա՛ր... տիա՛ր... գոչեց Բէսքատ, ձեր դրա՛մը... մեք չշահեցանք զայն...։ Բայց ո՞ւր է... աներեւոյթ եղաւ...։

Բէսքատ ի զուր փնտռեց իւր հասարակութիւնն, որ անհետ եղած էր։ Ցետոյ դարձաւ Մաթիֆուի նայեցաւ, որ նոյնպէ ապշած մնացած էր բերանաբաց։

—Հազիւ սկսելու վրայ էինք, ըսաւ հսկան... Վերջապէս բաղդ չունինք։

—Դարձեալ սկսինք, պատասխանեց Բէսքատ վար իջնելով այն փոքրիկ սանդուղէ որ ներս կը տանէր։

Գո՛նէ այս կերպիւ, նստարանաց առջ խաղալով, իրենց առած դրամը վաստ կը լինէին։

Բայց նոյն միջոցին աղաղակ մ'ելաւ Նա ւահանգստին քարափանց վրայ։ Ամբոխ միահաղոյն դէպի ծովեզր դիմել սկսաւ, սա բառերուն յեղյեղումը լսուեցաւ հարիւ րաւոր ձայներէ։

«Թրապաքոլո՜յ... Թրապաքոլո՜յ»։

Արդարեւ նաւին ծով իջնելուն ժամ եկած էր։ Այս գրաւիչ տեսարան ամե ժամանակ կը գրգռէր հանրային հետաքր քրութիւնն. Ուստի շատ չանցաւ, հրապա րակն և Նաւահանգստին քարափունք պա պուեցան, ամեն մարդ դէպի նաւարան դիմեցին, ուր պիտի կատարուէր իջման գործողութիւնն։

(Շարունակելի)

հաստատած է, որոյ դասախօսութիւնք տեղի պիտի ունենան խափանեալ Կաթոլիկ Աստուածաբանութեան Դասարանին մէջ: Դասախօսութիւնք պիտի սկսին մարտ 1 ին, Ն. Տ.: Հնդիկ, Եգիպտական, Ծայրագոյն Արեւելեան, Սեմական և Մահմէտական կրօնից իւրաքանչիւրն ունի դասախօս մը, ինչպէս նաև Եբրայեցերէնն և Եկեղեցական Օրէնքն: Այս դասերը տալու կոչուած դասախօսաց անուանմունք հետաքրքրաշարժ են: Ճշմարիտ է թէ Ֆրանսական հպատակ Մահմէտականք չպիտի ախորժին լսելով թէ «անհաւատ» մը կոչուած է դասախօսել իրենց կրօնին վրայ: Ֆրանսահպատակ Պռոտեստանք ևս կրնան նմանապէս առարկել անուանման Պ. տը Ռոսնիի: Բայց աւելի եւս տարօրինակ համարուած է Մահմէտական և Բողոքական աստուածաբաններ դնել Սորպոնի մէջ: Իսկ Քրիստոնէութեան ուսուցման կոչուած դասատուաց անուանմունք աւելի փափուկ գործ մ'են: Կաթոլիկներն յոյժ կը գայթակղին տեսնելով թէ Քրիստոնէութեան ծագման վրայ խօսելու պաշտօնն յանձնուած է Պ. Էրնէստ Հավէի, որուն այս նիւթի վրայ Ռըվէ-Տէ Տէօ Մօնտ մէջ հրատարակած յօդուածք մ'ըն աստիճան տհաճութիւն պատճառեցին ընթերցողաց, որ առաջնակարգ հանդէսին Տնօրէնը դադրեցուց անոնց հրատարակութիւնն, և Պ. Հավէ դիմեց ուրիշ հանդէսի մը: Քրիստոնէական վարդապետութեանց Պատմութիւնն և Քրիստոնէական գրականութիւնն յանձնուած են ձեռնհաս բայց բողոքական դասախօսներու: Այնպէս որ, պաշտօնապէս կաթոլիկ եղող երկրի մը մէջ, կրօնային ուսմունք Պետութեան ծախիւք պիտի աւանդուին ձեռամբ ոչ-կաթոլիկներու կամ հակակաթոլիկներու: Այսպիսեաց կը յանձնուի Սորպոն, դարերէ հետէ աւանդարան կաթոլիկ Աստուածաբանութեան:

ՌՈՒՍԻԱ. Խաւարեալ կուսակցութիւնն, որոյ պարագլուխներն են Պ. Կատկոֆ և Ռուսիոյ Սինոդին Պրոկուրոր և Կայսեր մտերիմ խորհրդական Պ. Բոպետոնոսձեւ, բուռն յարձակումներ ըրին Ռուսիոյ միակ նախարարին վրայ, որ տակաւին ազատական գաղափարներու կը ծառայէ, այն է՝ ելմտական նախարար Պ. Պունկէի վրայ, որ գերմանական ծագում ունի. բայց բոլորովին խայտառակեցան: Պ. Բոպետոնոսձեւ օգնականը մասնաւոր շրջաբերութեան համար տետրակ մը հրատարակեց, ամբաստանելով ելմտական Նախարարը թէ երկիրը կործանելու վրայ է, և մինչեւ իսկ յեղափոխական գիտումներ յառաջ տանելու վրայ է: Տետրակն այնչափ յուզում պատճառեց որ Պ. Պունկէ հրաւիրեցաւ պատասխանել: Թայմզին Բեդերսպուրկի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Պ. Պունկէ նախընթաց շաբաթ օրն իւր պաշտօնագիրը ներկայեց կայսեր հանդերձ իւր հրաժարականաւ: Բայց Ն. Կ. Վեհափառութիւն մերժեց հրաժարականն, և գիր վստահութեան յայտնեց Պ. Պունկէի ելմտական դրութեան համար: Շատ կարեւոր դէպք մը կը համարուի այս. զի առաջին անգամն է որ Աղեքսանդր Գ. Կայսր խաւարամիտ խորհրդականք ծանր պարտութիւն մը կրել կը դատապարտէ:

ԱՅՍ ԱՒՈՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Աթէնքէն 50,000 նոր հրացանք և նոր հրետանի մը ղրկուեցան Թեսալիոյ սահմանաց վրայ համախմբեալ հելլէն բանակին:

—Պուլկարիոյ կառավարութիւնն անցեալներն արձակած զօրքերը նորէն ի զէն կոչեց:

—Փիլիպպէէ կը ծանուցուի թէ, Սոֆիայէ տրուած հրամանաց համեմատ, 30 տարեկանէ վեր ամեն պահեստի զինուորք ի զէն կը կոչուին:

—Սերպօ-պուլկար հաշտութեան բանակցութիւնք նպաստաւոր երեւոյթ մ'ըստացած են: Միլան Թագաւորն հաստատապէս որոշեր է խաղաղութիւն կնքել:

— Բ. Դուռը շրջաբերական մը ղրկեց Տէրութեանց՝ հերքելու համար Ռուսիոյ առարկութիւններն ընդդէմ Թուրքօ-պուլկար համաձայնութեան:

— Եթէ մինչեւ մարտի սկիզբը սերպօ-պուլկար բանակցութիւնք չաւարտին, Տէրութիւնք պիտի պահանջեն զինադադարին երկարաձգումն:

— Ապստամբական յայտարարութիւն մը փակցուած գտնուեցաւ Աթէնքի պատերուն վրայ, որով Թագաւորն և իւր նախարարաց մահը սպառնալիք կը լինին, եթէ պատերազմ անմիջապէս չհրատարակուի: Յայտարարութիւնն ստորագրած է «Յեղափոխական Գործադիր Մասնախումբն», որոյ նշանաբանն է «Պատիւ, Վրէժ»:

— Աթէնքի կառավարութիւնն յաջողեցաւ 35 միլիոն Փր. ի ներքին փոխառութիւն մը կնքել:

—Պուլկարիոյ և Արեւ. Ռումէլիի մէջ ամեն պատրաստութիւնք կը կատարուին՝ մարտ ամսոյ մէջ Սերպիոյ հետ պատերազմի վերսկսման ի նախատեսութիւն: Պելկրատի կառավարութեան խաղաղասիրական յայտարարութեանց հաւատ չընծայուիր ի Պուլկարիա:

ՎՐԻՊԱԿ

Արեւելքի երկուշաբթի աւուր թուով հրատարակեալ Պ. Նիկողոսեանի կենսագրական յօդուածին մէջ սխալմամբ ըսուած է թէ Մեծն Պետրոս 1822 ին Դերպենտ էջնաց: Պէտք է կարդալ 1722 ին:

Նոյնպէս երեքշաբթի աւուր Արեւելքի մէջ հրատարակեալ Ադրիանուպոլսոյ նամակին մէջ ըսուած էր թէ «Ի նպաստ Հիւանդ յզինուորաց աղնուաշուք Տիկին Ս. Ազարեանի կազմած մասնախումբը մինչեւ ցայսօր [illegible] կտորէ աւելի հանդերձեղէն պատրաստած է, ևն.», զոր պէտք է կարդալ «[illegible] կտորէ աւելի և այլն.»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Մակար Կաթողիկոսք գիր մը ուղղելով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Թուրքիոյ Հայոց վիճակաց, Թեմերու, վանուց, առաջնորդաց եւ վանահարց անուանց ընդհանուր ցուցակը պահանջած էր: Ս. Պատրիարք Հայրը պահանջուած ցուցակը ղրկեց յէջմիածին մասնաւոր պաշտօնագրով մը, յիշեցնելով այս առթիւ թէ Ն. Վեհափառութեան օրհնութեան կոնդակները դեռ հասած չեն ի Կ. Պոլիս:

Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ դարձեալ հիւանդ լինելով, Երուսաղէմատունը մնաց:

Երէկ, Բերայի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյն մէջ մեծաւ շքով կատարուեցաւ Մեծ. Կիւմիւշկերտան Եղբարց բարեյիշատակ Մօր՝ Տիկին Մարինոսի յուղարկաւորութեան հանդէսն, ի ներկայութեան Ամեն Խրիմեան Հայրիկի, Գեր. Նար-Պէյ և Աշըքեան Սրբազաններու, և բազմաթիւ վարդապետաց և քահանայից: Կիւմիւշկերտան բնատնեաց բոլոր բարեկամք, և մասնաւորապէս մայրաքաղաքիս հայ և օտարազգի պատուաւոր վաճառականաց դասն փութացած էին ներկայ գտնուիլ՝ իրենց ցաւակցութիւնն յայտնելու այն դառն կորստեան համար զոր բրին Մեծ. Ռուբէն, Տիգրան և Գրիգոր էֆէնտիք յանձին իրենց մօր:

Տիկին Մարինոս տիպար մ'էր բարի և առաքինի մօր, և իւր կեանք լի եղած է բարեպաշտական գործերով, որոցմով երախտագէտ կացուցած է շատ սրտեր և մխիթարած շատ վշտեր: Իւր գլխաւոր փափագն եղած էր, իւր մայրութեան առաջին տարիներէն, հասցնել Ազգին օգտակար զաւակներ, և իւր կենաց վերջին վայրկենին անտարակոյս իւր մեծ մխիթարանքն եղաւ լիովին պսակուած տեսնել իւր յոյս, շուրջն ունենալով իւր աղնիւ և պատուական զաւակունքն:

Ռուսական Նովօյէ Վրէմիա լրագիրն իւր յունվար 20 ի թուով յօդուած մը հրատարակած է, որոյ վերնագիրն է «Ռուսաց բանաստեղծներ Հայերէն թարգմանութեամբ»: Այդ յօդուածէն կը թարգմանենք հետեւեալ կտորը.

«Աստ ստացուած Պոլսոյ Մասիս հանդիսի մէջ կը գտնենք Իվան Թուրկէնեֆի «Արձակ բանաստեղծութեանց» թարգմանութիւնն, որ ոճի կողմէ բաւական կենդանի և ընտիր է, շնորհիւ Թուրքիոյ Հայոց լեզուին յատուկ փափկութեան և նրբութեան: Նոյն հանդէսն անցեալ տարի իւր ընթերցողաց ծանօթացուցած էր զՏոսթոյեւսքի և նորա գործերն, և ինչպէս մեզ կը հաղորդեն մտադիր է ի մօտոյ իւր ընթերցողաց ներկայել Ոճիրն և Պատիժը վէպը:

Դիտել տանք միայն թէ արդարեւ Տոսթոյեւսքիի կենսագրութիւնն եւ գործերը ներկայացուած էին Մասիսի մէջ, ինչպէս նաև Ոճիրն և Պատիժը վէպին ամփոփումը տրուած էր, սակայն Յօդուածագիրն երբէք խոստացած չէ թարգմանել այդ վէպն:

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ Ի ՆՊԱՍՏ ԲԵՐԱՅԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԴՊՐՈՑԻՆ

Յառաջիկայ փետրուար 22 ին (Հ. Տ.) Բերայի Նոր Թատրոնին մէջ Մեծ Պարահանդէս մը պիտի տրուի ի նպաստ Հայ-Հռովմէականաց «Յակոբեան» ձրիավարժ դպրոցին, ընդ բարձր հովանաւորութեամբ Աւստրօ-Հունգարական դեսպանուհի Վսեմ. Տիկին Գ. Գալիչէի: Այս պարահանդէսն, որ ամեն տարի մեծագոյն յաջողութեամբ կը պսակուի, կը խոստանայ լինիլ եղանակին ամենէն շքեղներէն մին: Երբ խնդիրն խրախուսանաց արժանի ուսումնարանի մը յառաջդիմութիւնն ապահովելու վրայ է, վստահ ենք թէ Մասնաժողովն այս տարի եւս պսակուած պիտի տեսնէ իւր ջանքերը:

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ

Գոմանտոր Ժ. տը Ֆօրնի Նախագահ
Վսեմ. Եավէր փաշա, Դէր-Նախագահ
» Արիստակէս էֆէնտի Ազարեան, Գանձապետ
Մեծ. Ժօրժ Սէֆրօս, Քարտուղար

Անդամք,

Մեծ. Անանեան Յօզֆ.
» Անտօն Ալիք
Վսեմ. Բօրթուգալ Միքայէլ էֆէնտի
» Գույումճեան Պետրոս »
» Եէնիտիւնեա Տիմիթրաքի էֆ.
Մեծ. Խասեան Մկրտիչ
» Հասսը Ժ. վօն
Վսեմ. Համամճեան Սարգիս էֆէնտի
Մեծ. Համբիկեար Գրիգոր
Վսեմ. Մէրրը Օննիկ պէյ
» Նաֆիլեան Անտօն պաշա
» Նուրեան էֆէնտի
Մեծ. Նուրիճեան Յօզֆ.
» Նորատունկեան Յարութիւն
» Սրանտոնի Ալեքսանդր
» Սմայթ Ֆ. Վ.
» Ֆօսգօլօ Բ. լը Շըվալիէ

Խնամակալ Տիկնայք,

Տիկ. Ժ. Ազարեան
» Լ. Լօրանտօ
» Գ. Կիւմիւշկերտան
» Օ. Կլավանի
» Կրիֆէնկօ
» Յ. Հիւմֆրիզ
» Հօպէ փաշա
» Ֆ. Շէրվէթճեան
» Հ. Պաք
» Պարքէր
» Լ. Սէֆէլտէր
» Ֆ. Օպտուլա

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Թուրքօ-պուլկարական Պայմանագրոյն նկատմամբ Բ. Դրան կողմէ սպասուած պատասխանն երէկ իրիկուն տրուեցաւ ռուսական դեսպանին միջոցաւ:

Ռուս կառավարութիւնն իւր պատասխանին մէջ հաւանութիւն յայտնելով հանդերձ Բ. Դրան եւ Աղեքսանդր իշխանին միջեւ գոյացեալ համաձայնութեան նկատմամբ, առաջարկած է որ Պայմանագրոյն մէջ յիշուած զինուորական խնդիրը պայմանագրէն դուրս հանուելով առանձին կերպիւ որոշուի:

Փիլիպէէն կը գրեն թէ հետզհետէ կ'ընդարձակի և մտահոգութիւն կը պատճառէ այն շարժումը զոր տեղի կ'ունենայ ընդդէմ պուլկարական խնդրոյն արդի կարգադրութեան: Ամենուրեք, սրճարաններու և բոլոր հանրային դումարմանց մէջ, բուռն կերպիւ այս խնդրոյն վրայ կը խօսուի և Աղեքսանդր իշխանին յանձնառութեանց դէմ «տրտունջներ» կը լսուին:

Անհիմն է եղեր այն լուր թէ Փիլիպէի Յոյները կը մղեն [illegible] գաղթելու:

Սոֆիայէն բացորոշ հրաման ղրկուած է Արեւ. Ռումէլիի իշխանութեանց որպէս զի կազմ և պատրաստ վիճակի մէջ դնեն զօրագունդք և արձակուրդ չտրուի զօրաց և սպայից:

Իտալական դեսպան Կոմս Քօրթի որ Լոնտոնի դեսպան անուանած է, երէկ Մեսաժըրիի շոգենաւով մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս:

Իտալական դեսպանատան և հիւպատոսարանի պաշտօնեայք, օտար Տէրութեանց դեսպանք, Իտալացի բարձրաստիճան անձինք և Բ. Դրան կողմէ յատուկ պաշտօնեայք մինչեւ շոգենաւ երթալով բարի երթ մաղթեցին Վսեմ. դեսպանին:

Ստամպուլ կ'ըսէ թէ պուլկարական պատուիրակ Պ. Զանոֆի և Աղեքսանդր իշխանին միջեւ այս օրերս փոխանակեալ բազմաթիւ թղթակցութիւնք բաւական ուշադրութիւն կը գրաւեն:

Թուրք Թերթն իւր մասնաւոր տեղեկութեանց յենլով կը յարէ թէ այս բանակցութիւնք կը վերաբերին Թուրքօ-պուլկարական Պայմանագրոյն գործադրութեան համար տակաւին անորոշ մնացած մի քանի մանրամասնութեանց որոց մասին Աղեքսանդր իշխանն հրահանգներ տուած է Պ. Զանոֆի: Կը յուսացուի թէ Բ. Դուռն ևս ի մօտոյ որոշում մը տայ վերոյիշեալ խնդրոց համար:

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՅԱՆԱՏՕԼՈՒ

Ստամպուլ կ'իմանայ թէ Պ. Գլապգա անուն անձի մը պատրաստած յատակագծին համաձայն մենաշնորհ պիտի տրուի Երկրագործական Սնտուկին, Անատոլուի մէջ մեծ երկաթուղւոյ մը շինութեան համար:

Այս երկաթուղւոյ գիծը վեց ճիւղի պիտի բաժնուի և պիտի երթայ մինչեւ Գոնիա, Սեբաստիա, և Ատանա: Շինութիւնք պիտի աւարտին ութ տարուան մէջ: Շինութեան ծախուց համար վեց միլիոն բաժնետոմս շրջաբերութեան պիտի հանուի, իւրաքանչիւրն ութ Մէճիտիէ արժէքով: Բաժնետոմսերու մէկ միլիոնը մայրաքաղաքիս մէջ և չորս ու կէս միլիոնը գաւառաց մէջ շրջաբերութեան պիտի հանուին, իսկ մնացեալ կէս միլիոնը [illegible] կողմէ պիտի գնուին: Նկատելով որ բաժնետոմսից արժէքը մէկ անգամէն վճարել դժուար կը լինի ժողովրդեան, որոշուած է որ տարին մէկ Մէճիտիէ միայն վճարուելով ութ տարուան մէջ ամբողջանայ բաժնետոմսից վճարումն:

Գծերու շինութիւնք աւարտելէն յետոյ, երկաթուղւոյն ընդհանուր վարչութիւնը պիտի յանձնուի օսմանեան ընկերութեան մը և դրամական ու հաշուական մասն ալ պիտի յանձնուի Օսմ. Կայս. Պանքային:

Այս մասին ծրագիր մ'եւս մատուցուած է Բ. Դրան որ Արքունի [illegible] Շինութեանց Յանձնաժողովին յղուած է զայն ի քննութիւն:

Օսմ. Գանձուն և կայս. Պանքայի միջեւ առկախ մնացած խնդրոյ կարգադրութեան համար կազմեալ յանձնաժողովն իւր աշխատութիւններն աւարտելու մօտ է:

Կ'ըսուի թէ Պանքան կառավարութեան կը թողու իւր պահանջից 100 ին 30 ը կամ 40 ը, և թէ կառավարութիւնն իւր ունեցած պարտքը պիտի երաշխաւորէ օսմանեան գաւառի մը հասոյթներով:

Այս կերպով զեղչեալ դրամագլխոյն տոկոսը պիտի լինի 100 ին 6

Աթէնքի օսմանեան Նորընտիր դեսպան Ֆէրիտուն պէյ երէկ Ֆրանսական շոգենաւով մեկնեցաւ ի Պիրէոս ուստից իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի: Ֆէրիտուն պէյ մեկնելէ առաջ պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու:

Մօնիթէօր կ'ըսէ թէ բոլորովին անհիմն են այն զրոյցք, իբր թէ օսմանեան և հելլենական կառավարութիւնք բանակցութեան մտած են, համաձայնութեան մը գալու համար: Կը կարծուի թէ այս հերքումը Բ. Դրան կողմէ հեռագրաւ հաղորդուած իսկ է Եւրոպիոյ մայրաքաղաքաց:

Տրապիզոնի Նորընտիր կուսակալ Ասիմ փաշա և Թոգաթի Նորընտիր կառավարիչ Ապտ-իւլ-Լաթիֆ պէյ երէկ Ֆրանսական Բաքէ ընկերութեան Մէնդրէ շոգենաւով իրենց պաշտօնատեղիներն ուղեւորեցան:

Ներքին գործոց նախարար Վսեմ. Միւնիր փաշա կատարելապէս ապաքինած լինելով, երէկ իւր պաշտօնատեղին գնաց և ներկայ գտնուեցաւ Նախարարաց Խորհրդոյ նստին:

Կրթական նախարար Վսեմ. Միւնիֆ փաշայի յանձնուեր է քննել Պոլսոյ Ապահովութեան Սնտուկի հաշիւներն ու գործառնութիւնքը: Ն. Վսեմութիւն քանի մ'օրէն պիտի ձեռնարկէ այս քննութեանց:

Բ. ԴՐԱՆ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆԸ

Աւասիկ այն պաշտօնական հեռագիր զոր Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշա փետր 2 ին (Ն. Տ.) ուղղած է օտար երկիրներու օսմ. դեսպանաց, հաղորդելով անոնց Բ. Դրան և Աղեքսանդր իշխանին միջեւ կնքեալ Պայմանագիրն:

Հետեւեալ Սայիտ փաշայէ առ օսմ. դեսպանս Պերլինի, Լոնտոնի, Փարիզի, Բետերպուրկի, Հռոմի և Վիեննայի, 1886 Փետր. 2 Պոլիս.

Անցեալ դեկտ. 13 ամսաթիւ շրջաբերական հեռագիրս համառօտիւ եւ որոշակի կը գծէր ձեզ Կ. Պոլսոյ Դեսպանախորհրդոյ աշխատութիւններն եւ այդ թուականին Փիլիպէ ղրկուած հաշտարար պատուիրակութեան ելքը. միանգամայն կը յայտնէր ձեզ մեր ջերմ փափագն ըստ կարելւոյն փութով համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար մեծ Տէրութեանց միջեւ, որպէս զի գործնական լուծման մը յանգի բուլկարական խնդիրն և աղդու վերջ մը տրուի յիշեալ գաւառի անկանոն և վտանգաւոր կացութեան:

Այս նպատակաւ կայս. կառավարութեան եւ Պերլինի Դաշնագիրն ստորագրող տէրութեանց միջեւ կարծեաց փոխանակութենէ մը յետոյ, այս վերջինք որք մեզ նման իրաւամբ իրենց մտահոգութեան առարկայ ըրած էին խաղաղութեան պահպանումն եւ այն պատասխանատուութիւններն որք յանկելու կրնան ծագիլ Արեւ. Ռումէլիի վրայ այժմ տիրող անստոյգ կացութենէն, քանիցս փափաք յայտնեցին մեզ որ կայս. կառավարութիւնն՝ որ ամենէն աւելի շահ ունեցող կողմն է, նախաձեռնութիւն առնէ կարգադրութեան մը որ հաշտեցունէ ընդհանուր շահերն Դաշնագրոյ տրամադրութեանց հետ:

Այս ամենէն խորհուրդ յղացանք պատրաստել ծրագիր մը որ ընդունելի լինի թէ՛ Աղեքսանդր իշխանին եւ թէ ռումէլիարնակ ժողովրդեան:

Իւր կողմէ, Աղեքսանդր իշխանն եւս արդարապէս ըմբռնելով այն պարտականութիւններ որք իրեն կը պատկանին հանդէպ Գերիշխան Պետութեան, դեկտեմբեր 15 թուական նամակաւ մը որ մատուցանեցաւ մեր Օգոստափառ Վեհապետին, վերստին արտայայտեց իւր անձնուիրական զգացումներն առ Գահն օսմանեան, խնդրելով Սուլթանէն որ իրեն վստահի Արեւ. Ռումէլիի կառավարութիւնն, ինչ եղանակաւ որ պատշաճ թուի Նորին Վեհափառութեան:

Հետեւաբար, կայս. կառավարութիւնն՝ յենլով իւր անժխտելի իրաւանց և ուզելով նոր և յայտնի ապացոյց մը տալ իւր խաղաղասէր ոգւոյն որով կը համակերպի Տէրութեանց միաձայն փափագանաց խաղաղութեան պահպանման համար, և յետ հասուն խորհրդածութեան, հետեւեալ հիմունքն ընդունեց վասն լուծման զոր լաւագոյնը կը նկատէ գոհացում տալու համար ամեն շահուց, կարելիութեան սահմանին մէջ, և պահպանելու համար կայսրութեան իրաւունքներն այս պարագային մէջ:

Աւասիկ այդ հիմունքն,

(Աստ կցուած է Թուրքօ-պուլկարական Պայմանագրոյն պատճէնն զոր հրատարակած ենք արդէն):

Ասոնք են գլխաւոր կէտերն որոց վրայ հիմնեալ է այն ծրագիր զոր պատրաստեցինք, յետ մանրակրկիտ քննութեան, ի մասին Արեւ. Ռումէլիի մէջ հաստատելի վարչային և քաղաքական նոր կացութեան:

Այս ծրագիր՝ որ ընդարձակագոյն պայմաններ կ'ընծայէ վասն կայունութեան և բարեկեցութեան այդ գաւառին և որ վերջին սահմանն է ընդարձակման այն առանձնաշնորհմանց զորս Վեհ. Սուլթանի կառավարութիւնը կը շնորհէ Նմա Իւր Ռումէլիարնակ հպատակաց նկատմամբ տածած հոգածութեան մէջ և վասն պահպանման խաղաղութեան որուն ջերմապէս փափագող ենք մեք ինչպէս և Եւրոպան, անտարակոյս եմք թէ Տէրութեանց միաձայն և կատարեալ հաւանութիւնը պիտի ստանայ:

Հաճեցէք ուրեմն ներկայ հեռագրոյս վրայ մասնաւոր ուշադրութիւն հրաւիրել այն կառավարութեան որոյ քով օսմ. ներկայացուցչի պաշտօնը կը վարէք, սորա մի պատճէն թողլով Արտաքին Գործոց Պ. Նախարարին, և խնդրել Ն. Վսեմութենէն որ հաճի հարկ եղած հրահանգներն հաղորդել իւր կառավարութեան լիազօր պատուիրակին ի Դեսպանախորհուրդն Կ. Պոլսոյ, որպէս զի մեր վերոյիշեալ ծրագիր վերջնապէս հաստատուի այդ բարձրագոյն ժողովին կողմէ:

(Ստ.) ՍԱՅԻՏ

Կայս. կառավարութիւնն հրաման հանած է որ Կարնոյ զօրաբանակն ի զէն կոչուի, որ և է պատահականութեան պատրաստ գտնուելու համար: Կ'ըսուի թէ նմանապէս Պաղտատի զօրաբանակը կը համախմբուի:

Ծովային նախարարի թիկնապահ հազարապետ Խալիլ պէյի պաշտօն յանձնուած է Գերմանիա երթալով ըստանալ այն հինգ ծովամակոյկներն որք վերջերս յանձնարարուեցան կայս. կառավարութեան կողմէ:

Խալիլ պէյ պիտի մեկնի քանի մ'օրէն, ընկերակցութեամբ ծովային ուրիշ երկու սպայից:

ՕՍՄ. ԲԷԺԻՆ

Կ'ըսուի թէ ծխախոտի Բէժիի գործառնութիւնները քննելու պաշտօնով կարգեալ Յանձնաժողովն սկզբամբ ընդուներ է թէ հարկ է հատուցում մը տալ Ընկերութեան այն վնասուն փոխարէն զոր կը կրէ օտար ծխախոտներու յԵգիպտոս ներմուծման պատճառաւ:

Յանձնաժողովն այս մասին հետեւեալ պայմաններն առաջարկեր է.

1. Որոշեալ հատուցումը պիտի վճարուի ո՛չ թէ կայս. կառավարութեան, այլ Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութեան կողմէ:

2. Այդ հատուցումը, Բէժիի կրած վնասուն երկու երրորդը չպիտի անցնի և այդ գումար պիտի զեղչուի Ընկերութեան կողմէ Հանրային Պարտուց Վարչութեան վճարեալ տարեկան գումարէն:

3. Այս հատուցում երեք տարի միայն պիտի վճարուի երկուց կողմանց միջեւ գոյանալի համաձայնութեան կնքման թուականէն սկսեալ, եւ անցելոյն համար որ և է զօրութիւն չպիտի ունենայ, այսինքն թէ Բէժին իրաւունք չպիտի ունենայ իւր նախորդ տարիներու գործառնութեանց վնասուն փոխարէն որ և է հատուցում պահանջելու:

Հանրային Պարտուց Վարչութիւնն համակերպեր է այս առաջարկութեանց, հետեւեալ վերապահումներով:

1. Բէժիի վնասուց երկու երրորդին հաւասար հատուցումն ապագային մէջ պիտի զեղչուի Ընկերութեան շահերէն, երբ բաժնետոմսից վճարելի տոկոսն 100 ին 8 ը անցնի, եւ Հանրային Պարտուց Վարչութեան պիտի յանձնուի:

2. Թէև այդ գումար երեք տարւոյ համար վճարելի պիտի նկատուի, սակայն աւելի շատ տարիներու վրայ պիտի բաժնուի որ վճարումն տեղի պիտի ունենայ մաս առ մաս:

Իսկ Բէժին այս կարգադրութիւններն անբաւական կը նկատէ եղեր, եթէ կայս. Կառավարութիւնն աւելի կարեւոր միջոցներ ձեռք չ'առնու ծխախոտի շահագործման դիւրութիւն ընծայելու համար եւ մասնաւորապէս արտօնութիւն կը խնդրէ որ այլ եւ այլ գաւառաց մէջ ծխախոտ մշակելու իրաւունքը սահմանափակուի: Այս կերպով, Ընկերութիւնը կը յուսայ մաքսանենգութեանց առաջքն առնուլ եւ ի փոխարէն, կարեւոր գումար մը հատուցանել կայսերական գանձուն:

Սակայն կ'երեւի թէ նոյն իսկ Բէժիի Վարչական Խորհրդոյ անդամոց միջեւ անհամաձայնութիւն կը տիրէ այս կարեւոր խնդրոյն նկատմամբ: Ծխախոտի մշակութիւնը սահմանափակելու գաղափարին գլխաւոր ջատագովն է Կէօչեր էֆէնտի որ կը պնդէ եղեր թէ այս կերպիւ պիտի դիւրանայ Բէժիի [illegible], եթէ կեդրոնացուի ծխախոտի մշակութիւնն և լաւագոյն տեսակները միայն մշակուին: Վարչական Խորհրդոյ գերմանացի անդամը կ'առաջարկէ որ ծխախոտի մշակութիւնը սահմանափակուի ի Միջագետս և Փոքր-Ասիոյ քանի մը գաւառաց մէջ, ուր ստորին տեսակ ծխախոտ կը մշակուին և մաքսանենգներու ձեռամբ կը վաճառուին: Ասոր փոխարէն, հարկ պիտի լինի ընդարձակել այդ մշակութիւնը Թրակիոյ, Մակեդոնիոյ և Սուրիոյ կողմերը:

Վէթէնտորֆ պէյ և վարչութեան ուրիշ քանի մ'անդամք հակառակ կարծիքէ են, և կ'ըսեն թէ հարկ է [illegible] քաջալերել Թուրքիոյ հարստութեան աղբիւրներէն մին եղող այս կարեւոր մշակութիւնն, և եթէ ստորին տեսակ ծխախոտ կը հանուի, հարկ է աստիճանաբար բարւոքել զայն, յորդորելով երկրագործներն և դիւրութիւն ընծայելով անոնց բարւոքելու իրենց արտադրութիւններն:

Կը կարծուի թէ Կէօչեր էֆէնտիի առաջարկութիւնն աւելի հաւանականութիւն ունի ընդունուելու:

* * *

Այս աւուր Թարիք կը ծանուցանէ թէ Նախարարաց Խորհուրդն իւր երէկի նստին մէջ զբաղելով Բէժիի քննիչ Յանձնաժողովոյ տեղեկագրոյն քննութեամբ, անոր մէկ քանի կէտերը բացատրութեան կարօտ գտեր և վերստին Յանձնաժողովոյն յղեր է:

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկի ռուսական սուրհանդակով ստացուած եգիպտական լրագիրք հետեւեալ տեղեկութիւնները կը պարունակեն Սուտանի կացութեան նկատմամբ:

Վերջերս Վատի-Հալֆայէն եկող երկու լրտեսք կը պատմեն թէ Վատ-ան-Նէջումի անուն ապստամբապետը բազմաթիւ կուսակիցներ համախմբած է Տօնկօլայի մօտ եւ մտադիր է հետեւիլ անգլիական բանակին նահանջման, յարձակելով յառաջապահ գունդերուն վրայ որոյ զօրքերը սակաւաթիւ լինելով չեն կարող շատ տոկալ: Անգլիական զօրաց գունդ մը անմիջապէս պիտի մեկնի Գահիրէէն յԱսուան, ուստից գուցէ Վատի-Հալֆա երթայ: Գահիրէի մէջ կ'ըսուի թէ անգլ. զօրաց նահանջման պատճառ եղած է ապստամբաց մէկ յարձակողական շարժումն, սակայն որոշ տեղեկութիւնք չկան այս մասին:

Ապստամբաց գունդ մը յունվ. 28/1 փետր. 9 ին յարձակեցաւ յառաջապահ գունդերուն վրայ, Քօշէի մօտ: Այս ճակատամարտի մանրամասնութիւնք կը պակսին դեռ, բայց ստոյգ կ'երեւի թէ ապստամբք մասամբ ձեռք կանցունեն այն հողեր զորս կորուսած էին Ճինէսի ճակատամարտին մէջ:

Էլ Գահիրէ լրագիրը խօսելով անգլօ-թրքական Յանձնաժողովոյն և Սըր Տրըմնտ Ուոլֆի յետս կոչման զրոյցներուն վրայ, կ'ըսէ. «Շատ կարելի է որ Սըր Տ. Ուոլֆ Անգլիա կոչուի, բայց չենք կրնար հաւատ ընծայել այն զրոյցներու թէ օսմանեան և անգլիական երկու Գոմիսէրներու պաշտօնը վերջ գտած է արդէն: Եթէ Սըր Ուոլֆ մեկնի, Սըր Է. Պէյրինկ որ քաջ տեղեակ է եգիպտական գործոց, կրնայ յաջորդել անոր Մուխթար փաշայի քով, սակայն պատուիրակութիւնը վերջ չգտներ այսու:»

Էլ Ահրամ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ օսմ. Գոմիսէր Ահմէտ Մուխթար փաշա աստղաբաշխական յոյժ շահագրգիռ գործ մը պատրաստած է որ ի լոյս պիտի ընծայուի Պուլաքի տպարանէն:

Անգլիոյ Խորհրդարանի նախկին անդամ Սըր Ուիլֆրիտ Լօսըն որ Լոնտոնի Թէմփըրընս Ընկերութեան գլխաւոր անդամներէն մին է, այս օրերս Գահիրէ գնացեր է: Սըր Լօսըն մտադիր է եղեր ձմրան եղանակը եգիպտական մայրաքաղաքին մէջ անցունել, ուր իւր ներկայութիւնն անտես չկրնար մնալ: Մեծանուն ուղեւորը Պ. Կլատստոնի մտերիմ բարեկամն է և անգլ. զօրքերն Եգիպտոսէն հեռացնելու գաղափարին կուսակից և պաշտպան արդէն, սկզբամբ հակառակ է պատերազմի և բազմախնդրական ձեռնարկներու:

Սըր Ուիլֆրիտ Լօսըն մտադիր է իւր հանգստեան ներածին չափ ուսումնասիրել եգիպտական գեղեցիկ երկիրն՝ որ մեծապէս կը հետաքրքրէ զինքն և որոյ վրայ մտադիր է գիրք մը յօրինել: Գահիրէի անգլիացի տիկնայք և օրիորդք կը պատրաստուին երեկոյթ մը տալ ի պատիւ Սըր Ուիլֆրիտի, յորում ճառեր արտասանուեցին Ժուժկալութեան վրայ։ Կը յուսացուի թէ Սըր Լօսըն ևս այդ առթիւ ի յայտ ածէ իւր առենախօսական բարձր տաղանդն խօսելով իւր սիրեցեալ նիւթին՝ Ժուժկալութեան վրայ։

Թանզիմաթի հաստատմամբ հռչակաւոր հանգուցեալ Մեծ-Եպարքոս Ռէշիտ փաշայի որդի Ահմէտ Ճէլալի փաշա՝ անդամ օսմ. Ծերակոյտին և նախագահ Գայմագամներու ընտրութեան Յանձնաժողովին, մեռաւ նախընթաց գիշեր ի Գօյաճրքէօյ, իւր ծովեզերեայ ապարանքին մէջ, ի հասակի 56 ամաց։

Ահմէտ Ճէլալի փաշա իւր մեծանուն հօր ընկերացած էր նորա բոլոր դեսպանական և այլ պաշտօններու միջոցին յԵւրոպա։ 1876–78ի Թուրքօ-ռուսական պատերազմէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանը գնահատելով Ճէլալի փաշայի հմտութիւնները վարչական այլ և այլ ճիւղերու մէջ, անոր նախագահութեան ներքեւ յատկապէս Գայմագամներու յանձնաժողով մը կազմեց որոյ պաշտօնն է իւրաքանչիւր գաւառակի վարչութեան գլուխ կոչուելիք անձանց արժանաւորութիւնը քննել։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր, և մարմինը պիտի ամփոփուի ի Սուլթան-Պէյազիտ, հանգուցելոյն հօր դամբարանին մէջ։

Պարսկական դեսպանատան առաջին Թարգման և պուլկարական պատուիրակ Գ. Զանոֆ երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տաւուտ էֆէնտիի հետ։

Օսմ. Կայս. Պանքայի ընդհ. Տնօրէն Գ. Ֆօսթէր իւր Թարգմանին և հաշուակալին ընկերակցութեամբ Բ. Դուռն երթալով երէկ տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Ելմտական Վսեմ. Նախարարին հետ։

Օսմանեան զրահաւորն արքունի նաւարանին աւազանը կը գտնուի այժմ, ուր պէտք եղած նորոգութիւնք կատարուելէ յետոյ դէպ ի Միջերկրական պիտի ուղեւորի։

Առեւտրական նախարարութիւնը տեղեկանալով որ Քիոս կղզւոյն մէջ ծուխէ, նարընջի և լիմոնի ծառերուն վրայ տեսակ մը հիւանդութիւն երեւան եկած է, յանձնարարած էր Այտընի երկրագործական քննիչ Պէկեան Հայկազն էֆէնտիին որ յիշեալ կղզին երթալով քննութիւն կատարէ և այդ հիւանդութեան առաջքն առնելու համար դարման մը գտնէ։ Պէկեան էֆէնտի ամսոյս սկիզբը Քիոս երթալով սկսած է պարտէզները շրջիլ և պէտք եղած քննութիւնները կատարել։

Այս առթիւ Քիոսէ կը գրեն թէ, Սթանքէօյի մէջ երկու օր հեղեղանման անձրեւ եկած և սաստիկ հողմունք փչած են, որով Քիթատուիլի, Նուշի, սալորի և Թուզի 2000ի չափ ծառեր արմատախիլ եղած են։ Եղած վնասը բաւական մեծ կ'երեւի, սակայն մարդու կորուստ չկայ։

Վեհ. Սուլթան իմանալով որ Յունաց իգական Բոլսօ գիշերօթիկ վարժարանը նիւթական անձուկ վիճակի մէջ կը գտնուի, կրթական նախարարութեան առաջարկութեամբ հրամայեր է որ մինչեւ դպրոցական ներկայ տարւոյ շրջանի վերջը Բոլսօ ի շէնքին վարձը վարժարանին տնօրէնութեան շնորհուի։

Պրուսայէն կը գրեն տեղական լրագրոյ մը թէ հանգուցեալ յոյն Մետրապոլիտ Տ. Նիկոտիմոսի ժառանգութեան կարգադրութեան մէջ զեղծումներ գործուեր են, թէեւ Ֆէների Պատրիարքարանին կողմէ յատուկ եկեղեցական մը և հաշուակալ մը ղրկուած էին հսկելու համար այդ գործողութեան։

Հանգուցեալ Մետրապոլիտին հարստութիւնը 10-12,000 ոսկի կը հաշուուէր, մինչ անոր կարասեաց, եկեղեցական գոյից գումարն ինչպէս նաև սնտուկին մէջ գտնուած պատրաստ դրամն 2,500 ոսկի միայն եղեր է։ Այս խարդախութիւն բաւական կնճռոտ կ'երեւի, և հաւանական է որ գործը ծածկել ուզուի։ Մանրամասնութիւնք կը պակսին դեռ։

Երէկ գիշեր, Իւսկիւտար, Եէնի-Մահալլէ Թաղը Մէհմէտ կոչուած փուռէն որ այժմ մթերանոց է ոգելից ըմպելեաց՝ հրդեհ ծագելով, թէեւ վտանգ կար որ շատ մը հայաբնակ տուներ մոխիր դառնան, սակայն մեծ ջանիւք եւ անմիջական օգնութեանց շնորհիւ հրդեհին առաջքը կրցաւ առնուիլ եւ մի միայն այդ փուռն այրեցաւ։

ԱԶԴ

Օսմանեան Հանրային Պարտուց Թողեալ հասութից Վարչութիւնը կը ծանուցանէ Պոլսոյ և արուարձանաց մէջ ոգելից ըմպելի վաճառող անձանց թէ, Ոգելից Ըմպելեաց վաճառման կանոնադրութեան 14րդ յօդուածին և 10րդ յօդուածին վերջին հատուածին տրամադրութեանց համաձայն, պարտաւոր են անձամբ ներկայանալ Ոգելից Ըմպելեաց Տեսչութեան, 1886 մարտ 1/13 էն առաջ, և անդ որոշեալ տուրքը վճարելով նորոգել իրենց վաճառման արտօնագիրն 1886 մարտ 1/13է մինչեւ օգոստոսի վերջը (Հ. Տ.) առաջին վեցամսեային համար։

Ոգելից Ըմպելեաց Տեսչութիւնն սկսած լինելով այսօրէն տալ նոր արտօնագիրները, մինչեւ յառաջիկայ մարտ 1/13 զայնս չընկալող անձինք առանց բացառութեան պիտի կրեն կանոնադրութեան տրամադրած պատիժն։

Պոլիս, 5/15 փետրուար։

ԼԱ ՄԱՆՀԱՅՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՑ

Ընդհ. Գործակալութիւն Պոլսոյ
Տ. Լըգլ եւ Վիքթօր որդի

Կ'ապահովագրեն ամեն կերպեր և ծըրարներ որք կը պարունակեն դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, դրամատոմսք, գոհարք են, յանձնուած ամեն ազգի թղթատարական Վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։ Վերջին [illegible] ապահովագրութեանց [illegible] Մանհայմի կողմէ յանձն առնուած դրամաքանակը [illegible] դրամագլուխն է 30,500,000 ֆրանք։

Կ'ապահովագրեն շոգենաւով, կառախմբով, եւ մեծ ու փոքր երթեւեկութիւն ընող առագաստանաւերով փոխադրեալ ապրանքներ։

Գիներն և պայմաններն յոյժ չափաւոր։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Գ. Գ. Տ. ԼԸԳԼ ԵՒ ՎԻՔԹՈՐ ՈՐԴԻ

Պոլսոյ ընդհանուր գործակատարք «Մանհայմ» Ապահովագրական ընկերութեան։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտոն, 16 փետրուար

Գարապ գործաւորաց յուզումը կը շարունակէ բովանդակ երկրին մէջ։

Բեդրպուրկ, 16 փետր.

Գարատաղի իշխանն այսօր մեկնեցաւ Բեդրպուրկէն։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Լոնտոն, 17 փետր.

Տէյլի Նիւզ կը ծանուցանէ թէ երբ հասնին այն երկու մարտանաւերն ևս որք պիտի զօրացնեն Սուտայի ծովածոցին մէջ գտնուող անգլիական նաւախումբը, գործողութիւնք անմիջապէս պիտի սկսին՝ անշարժութեան դատապարտելու համար հելլենական նաւատորմը։

Լոնտոն, 17 փետր.

Սըր Է. Թօրնթըն այս առաւօտ Պոլիս մեկնեցաւ։

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 6 փետրվար

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

ամիս Լոնտրայի վրայ, (պահանջք)	111
3 » » » (վճարելի)	110 5/8
3 » Բարիզի » (պահանջք)	22 70
3 » » » (վճարելի)	22 77 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Գօնսօլիտէ

	Դահեկան
Երէկ երեկոյ, գոց. (Միաց. D. Սէ.րի Գ. կ.	16 15
Զօրաւոր զոցումէն վերջը »	16 15
Բերսայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուելուն »	16 26
Բարձրագոյն գին »	16 27
Նուազագոյն » »	16 26
Կէս օրին	16 26
Փոխառութիւն 1858) 1862) A. Սէրի Գ. կ.	26 20
» 1860) 1863) 1872) B. » կ.	16 15
» 1865) 1869) 1873) C. » Գ.	16 26

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուելուն	73 10
Այս առաւօտ բացուելուն Գ.կ.	73 32 1/2
Կէս օրին	73 32 1/2

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 17 փետրուար, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. Գօնսօլիտէ	101 5/16
Օսմ. » Սէրի Գ. բացուելուն	14 3/4
» » » գոցուելուն	15
» » » Ա.	26 3/4
» » » Բ.	16 1/2
» » » Գ.	15
Օթոման 1871	69
Փոխառութիւն 1877	82 1/4
Պանք Օթոման	10 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	98 5/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	64 1/4 (*)
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	92 1/8
Տայրա Սանիէ	64 3/8
Տօմէնիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	92 3/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 0/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիեննա, 17 փետրուար, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	127
Օսմանեան երկաթուղի	18 70

Բարիզ, 17 փետրուար, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 85
» » 3 0/0	82 20
Օսմանեան Գօնսօլիտէ Սէրի Գ. բացուելուն	14 85
» » » գոցուելուն	14 97 1/2
» » Սէրի Բ.	16 15
» » » Գ.	14 90
Օսմանեան երկաթուղի	35 50
» Բէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթոման	507 50
Գրետի Լիոնէ	517 50
» Ֆոնսիէ	1345
Բաժնետոմս Լիոնի	1265
Սուէզի ջրանցք	2182 50
Ռուսական 5 0/0 1877ի	100 1/2
Իտալական Ռանթ	97 80
Եգիպտական միացեալ	334 37 1/2
Սպանիական (արտաքին)	56 1/2
Բրիօրիթէ Թիւրք	361 25
5 0/0 Հելլենական	268 75
Չեք Լոնտրայի վրայ	25 18

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 17 փետրուար, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 95
Օսմանեան Գօնսօլիտէ Սէրի Գ	15 07 1/2
Եգիպտական	333 75

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ՎԱՆ

Յունուար 6.—Քանի մը շաբաթ առաջ Ներքին գործոց Նախարարութենէն տեղւոյս կուսակալութեան ղրկուած հեռագիր մը կը հրամայեր անմիջապէս ղրկել ի Կ. Պոլիս տեղւոյս բնակիչներէն Սահակ էֆէնտի Գալճեանը, փաստաբան։ Յիշեալ հեռագրին վրայ տեղւոյս ոստիկանութեան պաշտօնեայք ձերբակալեցին յիշեալ անձը, տեղւոյս պատժական դատարանի գրասեղանին վրայ, ուր նոյն ժամուն Սահակ էֆէնտի կը հարցաքննուէր, իւր բացած մէկ դատին պատճառաւ ընդդէմ տեղւոյս բնակիչներէն նշանաւոր անձանց ոմանց։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք առաջնորդեցին զինքն ոստիկանութեան բանտն, ուր առանց արտաքին յարաբերութեան մնալով նոյն գիշերն, յաջորդ օրն ընդ հսկողութեամբ ղրկուեցաւ ի Կ. Պոլիս։

Սահակ էֆէնտիի կանչուելու պատճառն անծանօթ է։ Վերջերս յիշեալ անձն համարձակած էր կեդրոնական դատական նախարարութեան առաջն ամենածանր ամբաստանութեամբ ամբաստանել Գեր. Պօղոս Սրբազանն և քանի մը նշանաւոր անձեր։ Նախարարութիւնն հրամայած էր տեղւոյս դատական իշխանութեանց քննել նորա ամբաստանութիւնները։ Կը կարծուի թէ Սահակ էֆէնտիի սոյն ընթացքը պատճառ եղած է նորա ընդփոյթ տեղէս հեռացուելուն, թերեւս կեդր. կառավարութիւնն ուզած լինի ի մօտոյ ծանօթանալ նորա ծանր ամբաստանութեանց։ Սակայն ոչինչ բոլորովին ստոյգ է այս մասին։

—Գ. Մկրտիչ Թէրլէմէզեան, որ ինչպէս յայտնի է քանի մ'ամսէ ի վեր բանտարկուած է քարտէսի մը խնդրոյն պատճառաւ, տակաւին բանտարկուած կը մնայ։ Գործն եկած է պատժական դատարանի առաջն, ուր կը քննուի։ Տեղւոյս Մէարիֆի իշխանութիւնն հրաւիրուելով իւր կարծիքն յայտնելու քարտէսի մասին, յայտարարեց որ քարտէսը մեղադրելի բան մը չունի, սակայն պատժական իշխանութիւնք միշտ կը յապաղեցնեն որոշումն, որ տարակոյս չկայ թէ Գ. Թէրլէմէզեանին նըպաստաւոր պիտի լինի։

—Կը լսուի թէ Գեր. Պօղոս Սրբազան դատ բացած է Լոյս լրագրի դէմ որ վերջերս Վանէն նախատալից գրութիւն մը հրատարակած էր ընդդէմ Գեր. Պօղոս Սրբազանի։

—Այս տարի այս տեղ սաստիկ ցուրտ կ'ընէ։ Երկար ժամանակէ ի վեր ցուրտն այնչափ սաստիկ չէր եղած։ Ձիւնն ալ առատութեամբ կը տեղայ։

—Կեդրոնական Վարչութենէն նախորդ շաբթու հասած հեռագիր մը Պաշ-Գալէի Առաջնորդական Տեղապահ կը կարգէ Գեր. Մեսրոպ վարդապետ Մոկացեան, նախկին Առաջն. Տեղապահ Բաղէշի, ի փոխարէն Յակոբ եպիսկոպոսի, որ թէեւ ամիսներէ ի վեր նոյն պաշտօնին կոչուած էր, չէր կարող իւր պաշտօնատեղին երթալ Աղթամարի ծանուցեալ գողութեան պատճառաւ։ Յակոբ Սրբազան այժմ անպաշտօն կը մնայ, զի քանի մ'ամիս առաջ տեղւոյս Ազգ. Վարչութիւնը Նարեկայ վանքին, որոյ վանահայրն էր, վանահայր կարգած է Արիստակէս վարդապետ Տէվկանց։

ՄՈՒՇ

Յունվ. 8.— Տիգրանակերտի կողմերէն առնուած տեղեկութիւնք յոյժ ողբալի կը նկարագրեն տեղւոյն ազգ. գործոց վիճակն և ժողովրդեան ներկայ կացութիւնն։

Հինգ տարիէ հետէ այդ մեծ վիճակի հայութիւնն առաջնորդէ զուրկ և անկերպարան մնալով բազում ազգ. կարեւոր խնդիրներ երեսի վրայ մնացած են։

Ազգ. Պատրիարքարանի այցելու հովիւ և Ս. Կարապետի վանահայր Դերձակեան Գեր. Արիստակէս սրբազանն 5-6 ամսէ ի վեր է՝ չգիտեմք ինչ պատճառաւ տակաւին չէ կրցած առաջն. ընտրութեան խնդիրն լուծել և որ կարեւորն է Հռովմէական եկեղեցւոյ դիմաց հայ ժողովրդեան ոմանց վէճերն կարգադրել և գայթակղեալ մտքերն բուժելով՝ հրաւիրել կրկին ի ծոց մայրենի Ս. եկեղեցւոյ։

Ամեն տեղ ժողովուրդը դժգոհ, ամեն տեղ յուսահատ և այն աստիճան, որ եթէ ի մօտոյ նոցա աննախանձելի վիճակին համար տնօրէնութիւն մը չըլլինի, շատերն բստ օրինակի առաջնոց մտադրած են կրօնափոխութեան դիմել, ուրիշ առաջնորդութեանց իրաւասութեան ներքեւ մտնել, Ազգ. եկեղեցւէն բաժնուիլ. ևն. ևն։

Անցեալ օրեր Մշոյ Ս. Յովհաննու Թեմ՝ այլ Տիգրանակերտի անմիջական իշխանութեան ներքեւ եղող Պաղրօ, Լճէ, Ֆարխին, Պօտնով ևն. գիւղաքաղաքաց և գիւղօրէից ժողովրդեան կողմէ գաւառիս առաջնորդ Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանի ղրկուած քանի մը բազմաստորագիր հանրագրութիւնք աւելի դառն և աղէխարշ կը նկարագրեն իրաց վիճակը և իրենց անմխիթար մնացած ըլլալնին յայտնելով դարման կը խնդրեն, աղաչելով միանգամայն որ Նորին Սրբազնութիւնն հաճի այց ելանել իրենց մէջ և մխիթարել զիրենք ևն։ Թէեւ յիշեալ ազգայինք Տիգրանակերտի Հայոց առաջնորդութեան ներքեւ են, այլ որովհետեւ Մշոյ Ս. Յովհաննու վանուց թեմական ժողովուրդն են և մեր Գեր. Առաջնորդն այժմ յիշեալ վանուց վանահայր կարգուած է, ուստի իբրեւ թեմացի ժողովուրդ Ն. Գերապատուութեան ուղղած են իրենց բողոքները։

Ս. Առաջնորդ Հայրն սոյն բողոքախառն աղերսագրոց ի պատասխանի՝ անմիջապէս յիշեալ ազգայնոց առանձին առանձին գրութիւններ ուղղելով՝ յորդոր և մխիթարութիւն կարդաց, որ առանց յուսահատ լինելու համբերեն և ի խաղաղութեան մնան, հաւատալով որ մեր բարեխնամ Տէրութիւնն ինչպէս ամեն անգամ, դարձեալ գթած ակնարկն պիտի դարձնէ իրենց վրայ և դարմանէ իրենց ցաւերն ու նեղութիւնները։ Նոյն կարեւոր խնդրոց համար որոշեց նոյնպէս յառաջիկայ թղթատարով հարկ եղածը տեղեկագրել Ազգ. Պատրիարքարանի և դարման խնդրել։

Երբ մեկ կողմէ Միտեաթի (վիճակ Տիգրանակերտի) մէջէն Ասորիներ Լուսաւորչականութեան կը դիմեն և հայ եկեղեցական կը խնդրեն, ցաւալի է որ Տիգրանակերտի վիճակէն ալ բաւական թուով Հայեր Հռովմէականութեան գիրկը կը նետուին մեծաւ մասամբ այցելու հովիւներէ և առաջնորդէ զուրկ ըլլալնուն պատճառաւ, որոց յուզման առաջքն տակաւին առնուած չըլլալով՝ շատ գէշ տպաւորութիւն բրած է տեղական Հայոց վրայ։

Ազգ. Պատրիարքարանէ քանի օր յառաջ ստիպողական հեռագիր մը հասաւ առ Գեր. Առաջնորդ Սրբազանն, որպէս զի Մշոյ Ս. Յովհաննու միաբաններէն վարդապետ մը ղրկէ Միտեաթի Ասորոց մէջ. Նորին Գերապատուութիւն Արժ. Տ. Յովհաննէս վարդ. Յակոբեանը կանչելով՝ անմիջապէս ճամբու դրաւ երթալ ի Միտեաթ և հովուել լուսաւորչականութեան դիմող Ասորիները և հարկ եղած տեղեկութիւններն հաղորդել ուր որ անկ է։

Այսպէս՝ Ասորիներուն այցելու վարդապետ կը ղրկուի, իսկ Տիգրանակերտի գայթակղեալ հայերն տակաւին անպէս կը մնան։ Գեր. Ալեաթճեան Սրբազանն թէեւ կը բաղձար իբրեւ վանահայր այցելութիւն մը կատարել այն կողմերը, սակայն ձմրան սաստկութիւնն և իւր ներկայ զբաղումներն առայժմ արգելք եղած են։ Լաւ չէ՞ր ըլլար, եթէ Գեր. Դերձակեան Սրբազանն շուտով լուծելով Տիգրանակերտի խնդիրն, անոնց այցելութեան գործն ալ կատարէր և մխիթարէր ժողովուրդը, զի խնդիրը երթալով կը ծանրանայ։

Գ. Տ.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Հետաքրքրական տեղեկութիւն մը.—Եւրոպիոյ գրեթէ բոլոր երկիրները կը կառավարուին օտար գերդաստաններով։

Գերմանական գերդաստան մ'է որ կը տիրէ յԱնգլիա՝ Հանովրայի Գէորգ Ա. Թագաւորէն ի վեր որ բնիկ էր Օսնապրուքի։

Գերմանական նոյն ծագումն ունի Ռուսիոյ տիրող գերդաստանն, Հօլշդայն-Կոդօրբի նոյն տանն որ ի գահ բարձրացաւ Պետրոս Գ.ի հետ, ամուսին Մեծին Կատարինէի, որ նմանապէս գերմանացի էր։

Տանիմարքա կը կառավարուի Օլտընպուրկի գերմանական տան պատկանող իշխաններով։

Վերջապէս Գերմանիոյ բնիկ են Ռումանիոյ Թագաւորն, Շառլ տը Հօհէնձօլէրն, և Պուլկարիոյ իշխանն, Ալէքսանդր տը Պաթէնպէրկ։

Ֆրանսական գերդաստան մ'է, Պուրպոնեանց, որ Սպանիոյ մէջ կը տիրէ յանձին գահաժառանգ գեղաւոր իշխանուհւոյն, դուստր Ալֆոնսօ ԺԲ.ի։

Նմանապէս Ֆրանսական ծագում ունեցող գերդաստան մ'է որ կը տիրէ ի Շըւէտ, Պէռնատոթէն ի վեր։

Նոյնպէս Ֆրանսական գերդաստան մ'է, Լոռէնի, որ այժմ կը տիրէ յԱւստրիա 1745էն ի վեր, յորում ընտրուեցաւ Լոռէնի Ֆրանսուա երրորդն, ամուսին Մառի-Թէրէզի։

Դանիացի իշխան մ'է որ կը տիրէ ի Յունաստան, Գէորգ Ա. անուամբ։

Գալով Իտալիոյ, Հումպէրթոյի՝ Սավուայի առաջին կոմսին՝ ծագումն անստոյգ մնացած է։ Ոմանք անոր հայր կը ցուցնեն զՊէրրոլտ, Սաքսոնիոյ տունէն. այլք կը ծննդեցնեն զայն Ռոտոլֆ Գ.է, դուքս Պուրկոնեի։ Երկու ենթադրութեամբ ալ, Սավուայի տունն իտալական ծագում չունի։

Եւրոպիոյ այն երկիրներն որք հողին բնիկ իշխաններով կը կառավարուին, են միայն Պորդուկալ, Թուրքիա, և գերմանական զանազան Թագաւորութիւններն, որոց ի գլուխ Պրուսիա։

Հաւատարմութիւն Հայոց.—Ռումէլիի գործարաններէ միոյն մէջ աշխատող քսանէ աւելի հայ գործաւորք, վերջին անգամ իրենց ամսականն ստացած ժամանակ, զարմանօք կը տեսնեն թէ մէն մի անձի երկու ոսկիէն մինչեւ հինգ ոսկի առաւել դրամ տրուած է քան ինչ որ իրաւունք ունէին ստանալ։ Գործաւորք թէեւ աղքատ են, այլ սակայն միաձայն կ'որոշեն ետ դարձնել սոյն աւելորդ գումարները որք սխալմամբ իրենց վճարուած էին։ Տումարակալութեան անմեկնելի սխալ մը ոչ թէ միայն հայ գործաւորաց, այլ իտալացի և չուէտացի գործաւորաց ալ իրենց իրաւունքէն աւելի դրամ վճարած էր. բայց այս վերջինք առանց ետ դարձնելու պահած էին ինչ որ իրաւամբ իրենցը չէր։ Այլ որովհետեւ Հայք հաւատարիմ գտնուելով հաշուակալի սխալները մէջ տեղ հանած էին, բնականաբար բոլոր գործաւորաց հաշիւները վերստին քննութեան ենթարկեցին և բոլոր այն գործաւորք որ աւելի դրամ ստացած և գաղտնի պահած էին, երեւան ելան։ Այս կերպով հաստատուեցաւ անգամ մը ևս թէ՝ Հայք անկեղծութեան և հաւատարմութեան տիպարներն են, թէեւ ցաւօք կը գրեն մեզ թէ գործարանատէրք և ոչ շնորհակալութիւն մը յայտնեցին Հայոց այս գովելի յատկութիւնը տեսնելով, զի անոնք կ'ըսեն թէ հաւատարմութիւնը առաքինութիւն չէ, պարտականութիւն է։

Խղճահար գողեր.—Ամերիկեան լրագիր մը հետեւեալ դէպքը կը պատմէ. Տէր և տիկին մը իւր տանը խոհանոցին մէջ լրագիր կարդացած ժամանակ, դիմակաւոր գողեր յանկարծ ներս մտնելով ծերունին ձեռքերը և ոտները կը կապեն. յետոյ վերին յարկը ելնելով տանտիրոջ քրոջը նինջած սենեակն ալ մտնելով զայն ալ կը կապեն և կ'սկսին տունը թալլել։ Տան մէջ գտնուած ամեն ինչ որ արժողութիւն մը ունէր կ'առնեն որ տանին. իսկ մեկնելէ առաջ խոհանոցէն քիչ մը կաթ, սուրճ, հաց և միս առնելով կը տանին տանտիրոջ քով կը դնեն որպէսզի քաղցէն չմեռնի. նմանապէս օրիորդին ալ քովը քիչ մը պաշար դնելէ վերջ գլխուն տակը երկու բարձ դնելով վերմակ մ'ալ կը բերեն և կը ծածկեն աղջիկը, որպէսզի մսելով չը հիւանդանայ, և թողլով զանոնք այս վիճակին մէջ կը մեկնին իրենց կողոպուտներով։ Խեղճ անձինք 24 ժամու չափ կը մնան այս վիճակին մէջ, անանկ որ եթէ պաշար չունենային իրենց մօտ, զոր գողերը այնչափ մարդասիրութեամբ հոգացած էին, անտարակոյս պիտի կորնչէին։ Ո՞վ կ'ըսէ թէ ամերիկացին մարդասէր չէ․․․։

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏՆԵՐ

[illegible] մանրադէտ մ'ունենալու միջոց մը.—Կապարի նուրբ և բարակ թերթ մը առ ու խոշոր ասեղով մը վրան ծակ մը բաց. յետոյ այս բացած ծակին մէջ խիստ մաքուր ջրոյ կաթիլ մը կաթեցուր, բայց ուշադրութիւն ըրէ որ ջրոյ կաթիլը ճիշդ ծակին մէջ ըլլայ։ Այլ ևս ապահով եղիր թէ 150 անգամ մեծցնող մանրադէտ մը ունիս ձեռացդ մէջ։

* *

Գինովութեան դարման.— Եթէ գինովութիւնը թեթեւ է, գաւաթ մը թանձր սուրճ բաւ է. իսկ եթէ վերջին աստիճանի է, գաւաթ մը ջուրի մէջ 6-8 կաթիլ հեղուկ ամոնիաք խառնել ու խմել հարկ է։

* *

Գաւաթ մը մէջ գինի ու ջուր լեցնել առանց իրար խառնելու.—Առ գաւաթ մը, մինչեւ կէսը ջուր լեցուր, երեսը ընկուզի մեծութեամբ հացի միջուկ դիր և սկսէ գինին լեցնել։ Գինին առանց ջուրին խառնուելու երեսը պիտի ելնէ։

ԻԼԱՆ

Սըրգաթ մասալէլէրինտէն տօլայը տաիրէի զապթիյէյէ կէթիրիլիփ էմանէթ միւտիրիյէթինտէ մահֆուզ վէ միւտտէթը մուայյէնէսի նիզամիյէլէրի թէճավիւզ իտէն էչեանըն պու քէրրէ գօմիսիօնը մախսուսը մարիֆէթի իլէ թէֆրիգ իտիլէրէք հէր սալը վէ բէնչշէնպիհ կիւնլէրի ալէլուսուլ Պէյթիւլ-մալ վէ Ատլիյէ վէ Զապթիյէ մէմուրլարը մարիֆէթի իլէ տայիրէի զապթիյէտէ ալէնէն պիլ միւզայէտէ ֆիւրուխթի մուգարրէր օլտուղունտան, էչեաի մէզքիւրէտէն ալմագ իսթէյէնլէրին մալիւմ օլմագ իչիւն իլանը քէյֆիյէթ իպթիտար գըլընըր։

5 Շուպաթ 1301

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ խազինէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւլզիքր մահլիւլաթըն իշպու 1301 սէնէսի քանունը սանիսինին 13իւնճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն չուպաթըն 3իւնճի բազար իրթէսի կիւնիւնէ տէկին 3 տէֆա իլան գըլընմըշ իսէ տէ մահը մէզքիւրըն 3իւնճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն չուպաթըն 10ունճու բազար իրթէսի կիւնիւ միւզայէտէի ինթիհայիյէսի հուզուրը նէզարէթթէ սաաթ 6տան 10ա գատար պիլ իճրա իրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 տահա զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլունարագ անտէն սօնրա քէյֆիյէթ թէվֆիգը իսթիգան գըլընաճաղընտան գըյմեթը մուխամմինէսինին էօչիւնճէ միւսաւի թէքլիֆ ագչէսի իլէ պէրապէր խազինէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի 4իւնճի տէֆա օլարագ իլան վէ իխթար օլունուր։

· 113 · 11562 · — Քիւչիւք Լանկասա Քիւրքճի պաշը մահալլէսինտէ Քիւչիւք Լանկա ճամիսինտէ թէրպիյէն 9000 մէթրօ արսաստէ 2 օտա վէ 1 սուֆֆա վէ 1 գույու վէ 1 հավլուճը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 6000 ղրշ. քիրալը հարէմէյն կէտիքեաթընտան կէտիկինին 3 հիսսէտէն 1 1/2 հիսսէսի։

· 10 · 17500 · —Շէհզատէ պաշը գարապինէտէ Մօլլա Խիւսրէվ մահալլէսինտէ Ճիւճէ չէշմէսի ճատտէսինտէ թէրպիյէն 212 մէթրօ արսատէ 8 օտա վէ 3 սուֆֆա վէ 3 գույու վէ 700 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ Սէգպան Գարա Ալի պէյ վագֆընտան չէհրի 80 ղրշ. քիրալը 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի իլէ մէնզիլի մէզքիւրըն տէքրունինէ ճարի նըսֆ մասուրա մաի լէզիզ։

· 3 · 800—Մէմլօֆ գարիյէսինտէ Քէպքէճ սօգաղընտա թէրպիյէն 90 մէթրօ Ապտուլ Քէրիմ էֆէնտի վագֆընտան 1 գըթա մէնզիլ արսասը։

· 140 · 142 · 3250 · —Սամաթօրուգտա Խէվաճէ Գասըմ Կիւնանի մահալլէսինտէ Սամաթօրուգ ճատտէսինտէ թէրպիյէն 114 մէթրօ արսատէ 4 օտա վէ զահէրինտա 90 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ Բէյալի Ահմէտ էֆէնտի վագֆընտան 1 պապ տուխանի տիւքեանը միւլքի իլէ վէ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը պիլա կէտիք ախչապ 1 պապ ախօրըն նըսֆ հիսսէսի։

· 130 · 15000 · —Գանթարճըլարտա Խօճա Թիմուր մահալլէսինտէ Գըլըճ չէշմէսի ճատտէսինտէ թէրպիյէն 11 մէթրօ արսատէ չէհրի չէհրի 100 ղրշ. քիրալը քէարկիր Բաբագ զատէ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան 1 պապ թէնեքէճի տիւքեանը։

· 85 · 4160 · —Պալը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Խասըրճըլար ճատտէսինտէ թէրպիյէն 28 մէթրօ արսատէ չէհրի 160 ղրշ. քիրալը Այասօֆիա քէպիր վագֆընտան պիլա կէտիք 1 պապ տուխանի տիւքեանընըն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· 25 · 12000 · —Թաթավլատա Եէնիչէհիր Նամ մահալտէ Պէօյիւք Օգարճատա թէրպիյէն 76 մէթրօ արսատէ 5 օտա վէ 2 սուֆֆա վէ 1 գույու վէ 30 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ չէհրի 100 ղրշ. քիրալը միւթէհամմիլ ախչապ վէ Հասան Րիզա բաշա վագֆընտան 1 պապ մէնզիլ։

· 38 · 5332 · — Պէյգօզ գարիյէսինտէ Չէշմէ սօգաղընտա թէրպիյէն 90 մէթրօ արսատէ 4 օտա վէ 1 սուֆֆա վէ 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէ յի Նէյլի Ահմէտ էֆէնտի վագֆընտան 1 պապ մէնզիլին 6 հիսսէտէն 4 հիսսէսի։

· 1 · 10 · 20000 · —Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Եօլ կէչէն խանը տէքրունինտէ 1տէն 11 նումէրօյա գատար չէհրի 600 ղրշ. քիրալը 10 պապ օտա վէ 1 պապ օտանըն նըսֆ հավասը վէ խանճըլըգ օտա պաշլըղըն վէ էվգաֆ կէտիքլէրինտէն Թահթընտա գօթուգը վէ գահվէ տիւքեանլէրինին նըսֆ հիսսէսի։

· 75 · 6660 · —Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Գըլըճ Ալի բաշա ճատտէսինտէ թէրպիյէն 60 մէթրօ արսատէ Փէվգինտէ 3 օտա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ չէհրի 30 ղրշ. քիրալը Տայէ խաթուն վագֆընտան միւլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկինին 120 սէհմտէն 10 սէհմ հիսսէսի իլէ միւլքինին 12 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· 255 · 6000 · —Մահմուտ բաշատա Մահմուտ բաշա ճատտէսինտէ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը Նըլըղ խանը օտապաշըլըղընըն սուլիւս հիսսէսի։

· 4 · 6 · 8 · 7500 · —Գափանը տագիգտէ Խարաճճը Գարա Մէհմէտ պէյ մահալլէսինտէ Հիսար պիւթը սօգաղընտա թէրպիյէն 60 մէթրօ արսատէ վէ Փէվգինտէ 4 պապ պէքեար օտա Թահթընտա 2 պապ տէքեաքինին 1 գըթա Թէմէսսիւգ միւճիպինճէ 45 զըրա մահալինտէ 3 բուպ հիսսէսի իլէ 1 գըթա Թէմէսսիւգ միւճիպինճէ պիւթիւնի եանի ճէման 73 զըրա մահալտէ օլան տիւքեան վէ օտալարըն օն պիր պուչուգ զըրաի ախէրին զըրդ պէչ պուչուգ զըրա մահէլլի։

· 14 · 500 · —Էյրի գափուտա Ֆէթհի չէլէպի մահալլէսինտէ Թօգմագ Թէփէ ճատտէսինտէ թէրպիյէն 350 զըրա քիրալը տէքրունինտէ 1 գույույը միւշթէմիլ 1 գըթա մէնզիլ արսասը։

· 82 · 48 · 35,000 · —Քիւչիւք բազարտա Խէվաճէ Խայրէտտին մահալլէսինտէ Գազանճըլար սօգաղընտա թէրպիյէն 90 մէթրօ արսատէ վէ զահէրինտա 30 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ չէհրի 480 ղրշ. քիրալը 1 պապ ախչապ պէքեար վէ բէնտէնի տիւքեանլէրինին Խաֆաֆ Շէմսէտտին էֆէնտի վագֆընտան պիւթիւնի։

· 18 · 4000 · —Քիւչիւք բազարտա Եավուզ Արսլան մահալլէսինտէ Թիւրպէ սօգաղընտա թէրպիյէն 30 մէթրօ արսատէ ախչապ 1 պապ ախըրըն Խաֆֆաֆ Շէմսէտտին էֆէնտի վագֆընտան պիւթիւնի։

· 119—75000 · — Քիւչիւք Լանկատա Քիւրքճի պաշը մահալլէսինտէ Քիւչիւք Լանկա ճատտէսինտէ թէրպիյէն 9000 մէթրօ արսատէ 2 օտա վէ 1 գույու վէ 1 ախօրը միւշթէմիլ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան 1 գըթա պօսթանըն նըսֆ հիսսէսի։

· 35 · 41 · 45 · 47 · 16,666 — Թօփխանէտէ Թօմթօմ մահալլէսինտէ Եէնի չարշը ճատտէսինտէ թէրպիյէն 490 զիրա արսատէ Սէրաճի Շուքրի գատըն վագֆընտան պիրպիրինէ միւթթասըլ վէ չէհրի 650 ղրշ. քիրալը 6 պապ տէքեաքինին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտաքի հիզասընտա պուլունան րագամլար՝ մահլիւլաթըն նումէրօլարընը, էնինճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմինէլէրի, վէ իւչիւնճիւ հիզատաքիլէր՝ պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ իտիւր։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Էլպիսէ անպարընտա միւթէրաքիմ օն աճօրթ գալէմ չուհա վէ պապա գըրքընթիլէրընըն անպարը մէզքիւրտէ միւզայէտէլէրի իճրա օլունարագ ֆիյաթը մալիւմ իլէ Թալիպլէրի եօգտէսինտէ զամմը վէ չուպաթը րումինին օնիւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրինին վէրիլմէսի մուգարրէրէ պուլունմուշ օլմաղլա, օլ վէճհ իլէ իշթիրաեա թալիպ վէ օն պիրինճի սալը կիւնիւ Խուզաէ պէչ գամմինա բաղլըպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

4 Շուպաթ 1886

2—3

ՖԷՆԻՔՍ
PHOENIX FIRE OFFICE
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ ԿԱՆՑՆԻՆ 900,000 Անգլ. Ոսկի, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ, ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 1,000,000 Անգլ. Ոսկի

ՎՆԱՍ ՎՃԱՐԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ց31 Դեկտեմբեր 1885 14,000,000 Անգլ. Ոսկի

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782ԻՆ

ՖԷՆԻՔՍ իւր տէրանց մէջ ունի Անգլիոյ ամենէն հարուստ և համբաւաւոր դրամատէրքն, այսու ընծայելով ամենակատարեալ ապահովութիւն իւր յաճախորդաց: Ապահովագրութիւն ընդդէմ հրդեհի ամեն տեսակ անշարժ կալուածոց, կարասեաց և ապրանաց վրայ, ի Պոլիս և յարուարձանս, կատարելապէս ձեռամբ ստորագրելոց որք լիակատար զօրութիւն ունին անմիջապէս և տատամսելով կարգադրելու փնասներն և կորուստներն:

Թիւ 8 Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա

Գործակատարք **ՔԼՈՆԱՐԻՏԻՍ** ԵՒ ԸՆԿ.

ՀՐԴԵՀԻ ԹՇՆԱՄԻՆ

Բացարձակ ապահովութիւն վաւերացեալ ի տիեզերս շնորհիւ ՀԷՅՈՒԱՐՏ ի կատարելագործեալ կրլնատներու որք ձեռքով կը գործածուին:

Գործածելու եղանակն. Նիշը կրակին վրայ նետեցէք շիշերն որ կոտրի. դուրս ելնող կազն անմիջապէս կը մարէ բոցերը:

Հարիւրաւոր հրդեհներ այսպէս մարած են շնորհիւ այս կրլնատներուն:

Ցոյց շահաւէտ պայմաններ ու չափաւոր գիներ:

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ի Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 8 և Զագմագճըլար Եօգուշու, Թիւ 35

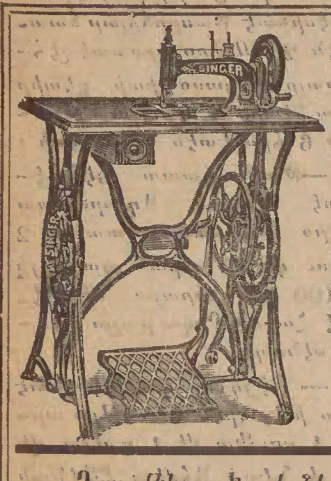

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԸՐ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԵՒ ԼԱՒԱԳՈՅՆ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՄԻԱՅՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

THE SINGER MFG. CO. N.Y. TRADE MARK

Ղալաթիա, Կլաւանի խան, 2
Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90
Բերա, Մեծ փողոց, 208

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար
Կ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԸՐ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Ամեն ճշմարիտ մեքենայ կը կրէ թեւին վրայ Singer Manufacturing Company և վրան Գործարանին նշանը:

ՁՐԻ ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ.—ՉԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ

ՔԷՄՄԸՐԻԽԻ ՄՍԵՂԷՆ ԲԵՐԴՈՆ

ՈՒՏԵԼՈՑ ՀԻՒԱՆԴԱՑ ԵՒ ԱՊԱՔԻՆՈՂԱՑ ՀԱՄԱՐ

Ախորժելի համ և հոտ ունի, դիւրաւ կըլլուծուի և մանաւանդ ամենազգուշ դարման է ստամոքսի տկարութեանց նեղուող հիւանդաց համար:

ՊԱՏԻՒՈՅ ՎԿԱՅԱԳԻՐ. Ոսկեայ մետալ 1885ի Անվերսայի համաշխարհային Ցուցահանդէսին մէջ:

Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանները

Բերա, Բրիտանական դեղարան	Պոլիս, Վ. Ծաննիի դեղարան
» Ֆրանսական »	» Բիւչիւքեան եղբ. »

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ
ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Բարիզի Ընդհանուր Խնայողական Սնտուկին գործառնութիւնքն են, Գաղղիոյ կառավարութեան անմիջական «Երաշխաւորութեան» ներքեւ գտնուող, և մեծամեծ պարգեւներով վիճակահանութեանց ժամանցող Ֆրանսական արժեթղթոց վաճառումը:

Ընկերութիւնը կազմուած յիներով 24 Յուլիս 1867 թուականաւ օրէնսդրին տրամադրութեանց համաձայն, իւր գործողութիւնք Ֆրանսայի կառավարութեան քննութեան «գծնդոյ» ենթարկուած են: Այս մեծ և անձնական ապահովութիւն մ'է զոր ընկերութիւնն ընծայէ յաճախորդաց:

Ընկերութիւնը կը դիւրացնէ հասարակութեան «ամսական վճարմանց միջոցաւ» դիւրել մի փոքր հարստութիւն և ունենալ վիճակահանման մեծ պարգեւ մը շահելու յոյսն:

Առաջին ամսավճարն տրուելուն պէս, բաժանորդն կ'ընդունի իւր գնած արժեթղթին թիւն, և կը վայելէ նորա իրաւունքներն, որպէս թէ արժեթղթին գինն ամբողջովին վճարած լինէր: Հետեւաբար արժեթղթին շահելիք պարգեւներն և տոկոսի կտրօններն իրեն կը վերաբերին:

Ամսական վճարմունք են, ըստ արժեթղթին 5, 10 և 20 Ֆրանք:

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընդհանուր Ներկայացուցիչն Ընկերութեան կամ Թուրքիոյ, Ապտուլլահ Նասի էֆէնտի, 4 Պանճէ-գարսու, ի Պոլիս:

Ներկայացուցիչ ի Պրուսա, Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Պզտուրեան

Ներկայացուցիչ ի Զմիւռնիա Մեսիէ Փ. Փէթրօգօգինօ:

ԽԱՐԻՍԽ
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ի ՎԻԷՆՆԱ

Հաստատեալ 1858ին

1883 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր 80,711,893·45 Ֆրանք:

Ապահովագրեալ տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժիններէն % 25 շահ կ'ընեն:

Ապահովագրեալ տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ դրամագլուխներէն մինչև 41 ½ % շահ կ'ընեն:

ԽԱՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ: Օրինակ.

35 տարեկան անձ մը 286 Ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և որ իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին:

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Օժիտք): Օրինակ.

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ. սակէ զատ, պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց՝ 298·30 Ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն:

Վեցամսեայ վճարելի կրկին ապահովութեան բաժինն է տարին 116·19 Ֆրանք:

Թուրքիոյ համար ընդհանուր Ներկայացուցիչ
ՄՈՐԻՍ ՊԻՐՔԷՐ

Գրասենեակք, Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց, Թիւ 29, Գերմանական Թղթատան վրայ:

Ընկերութեան ներամուծողն է Ս. ԱՏԼԷՐ

ՁՐԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԱՄԵՆ ԼԵԶՈՒԱՒ

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԱՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Սիմ գօրտօն, պէհէրի եէթմիշ պէշ ղուրուշ.

Սիմտէն մամուլ բիյատէ զայիթ օմուզ քէօրրիսի, պէհէր չիֆթի ալթը ղուրուշ.

Սիմտէն մամուլ սիւարի զայըթանը իչիւն պուրմա օմուզ լամպասը, պէհէր չիֆթի օն սէքիզ ղուրուշ.

Սիմտէն մամուլ Թօբճը զայըթանը իչիւն պուրմա օմուզ լամպասը, պէհէր չիֆթի օն ղուրուշ.

Սիմտէնյ մամուլ Թըպպիյէ զայըթանը իչիւն օմուզ լամպասը, պէհէր չիֆթի օն սէքիզ ղուրուշ:

Նիզամիյէ էյալէթ անպարընտա մահֆուզ Նիմտանլըքլարընտէ չուրումիւշ մուգատտէրէսինէ Թէվտիտէն պիր սէ- նէտ լիւզումը մրզտէրըյաէ ալընմագ իւզրէ մինատագասալի գօնուլան պա-

յաւէ մուրապպամ պէշ գալէմ էշեա ֆիաթը մուրապպահալէրի իլէ թալիպլէրի եօհաւէմինտ օլուպ, չուլաթը րուսմինի օն իւքինճի չարշէնպէ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն մինատագա պիլ իճրա մէզքուր կիւն կիւնէ թաքտիմ օլունան վէրիլէճէքլէրինտէն, իշբու թիքլիֆ ... կիւնիւ լոսվ պէճէր թէրրիտէլէրի իլէ մագամ մէզքուր Սէրասքէրի լէվազըմաթը գումիսիյօնունա մուրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

4 Շուպաթ 1886

2—3

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէ գանլմար վէ բալ բուսումը իլէ չարշուի մուճէվհէրաթ վէ էսպ բազարլարը վէ մաւլուճ ... մաղազա վէ մաքամ ... մէտաւմիյէթ լիլ իլթիզամ վէ ... մուհամմէն պէտէլ ... պէյնէրի ... պաթի սէնէսի մարթ իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէ միւտտէթ իլէ ... միւզայէտէյէ գօնուլմուշ օլտուղունտան թալիպ օլանլարըն մէզքուր Մարթըն ... Շէհիր Էմանէթի մէճլիսինէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

3 Շուպաթ 301

3—3

ՀԱՆՔԱՋՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY
ՎԻՇԻ

Վարչութիւն, Փարիզ 8, Պուլվար Մօնմարթր.

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն Փարիզ, 8, Պուլվար Մօնմարթր

PASTILLES DIGESTIVES. — Այս շաքարները Վիշիի մէջ պատրաստուած են ջերմուկներէն ելած աղով, ախորժաւէտ են և ապահով դարման մ'են դիւրամարսութեան դէմ:

SELS de VICHY pour BAINS. — Այս աղեր մանց համար որք չեն կրնար Վիշի երթալ:

Կեղծէն զգուշանալու համար, սոյն դեղերուն և շիշերուն վրայ պահանջել ԸՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ դրոշմը: Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր դեղագործաց քով:

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլի և Ալեքսանդրիոյ միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆալմոնթեան	3700
Ալպանիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլորեան	3700
Աթէնեան	2500	Իթալեան	5500
Արմէնիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իսթրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սմիւռնեան	2000	Լիզպոն	800
Տակուս	700	Օփորթօ	700
Էճիփշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆլամինեան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆլորենտեան	3700	Վենեսիան	6800

Լէզպիան շոգենաւը, նաւապետ Պօլ, այսօր Լիվըրբուլէն աստ հասաւ:

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Զմիւռնիա, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վալման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլըրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկորտաթօ.
Զմիւռնիա, Պ. Ռիկօլ և ընկ.

512

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք միշտ տակաւ ամեն կը բանին Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալէփօ	3,000	Մալթա	3,000
Ալճէրիա	3,000	Մորոքքօ	2,500
Փալմիրա	2,500	Նանթ	2,500
Պրիթիշ Քուին	1,200	Բալմիրա	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սեդիա	4,600
Տէմերարա	2,500	Սարագոսա	3,000
Կալլիա	4,000	Սամարիա	3,000
Քէտար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Պէտրօ շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրկիւսըն, Լիվըրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով:

Քէտար շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրկիւսըն, ամսոյս 10ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով:

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ

Գործակալ

Թիւ 1 Քիւչիւք Հաւիլ փաշա խան Ղալաթիա

511

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Բօլէէ միջև կանոնաւորապէս բանող

Մէօզ շոգենաւն փետրուար 10ին պիտի մեկնի ի Հավր:

Ուղեւորներու և աւրանց ապահովութեան

Նաւարկէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՆԻՌԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ Մօմհանէ փողոց, Թիւ 141

514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոննոյ
Քանոբըս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրօս	4000	Նէրթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Սեսոստրիս	3250	Ալլանդին	1700
Թիպս	3250	Լոգիւս	800
Մակտալա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սթիւլ	700
Սֆինքս	3000		

Ալլանտէ շոգենաւը, նաւապետ Լօրհէմ, Լիվըրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով:

Թիպս շոգենաւը, նաւապետ Տըֆֆի, ամսոյս դէպի 10ին, ուղղակի Լիվըրբուլ պիտի երթայ:

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.

Մէյտանճըգ փողոց, Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ

515 31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվրբուլ

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլ, Միջերկրական և Սեւ ծովու միջև կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սօֆիա	3,000	Գլէյ
Արարատ	2,500	Ռոպէր
Արմէնիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռոպսըն
Մասեդոնիա	3,500	Մարշ
Բուլկէրիա	2,800	Ֆոթերգիլ

Բոլմ շոգենաւը, նաւապետ Ուոտթինկդըն, փետրուար 12ին Պաթումէն աստ դառնալով Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի:

Արմէնիա շոգենաւը, փետրուար 7ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի:

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար:

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց:

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

513

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Հուլ, Լոնտոն, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի.

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարտաին	2,500
Պասսանօ	3,500	Մէլօ	2,000
Փօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէլլա	2,600	Օրլանտօ	3,900
Գալլիպօ	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամպօ	2,100	Օգօ	2,000
Գազօ	2,000	Բասինօ	1,200
Գոմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բատտէբ	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիգօ	2,800
Էրաքօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Ռօլլօ	3,000
Ֆէրօ	1,700	Ռօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռօմէօ	3,500
Կուիտօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլլիօ	2,000
Կրօտօնօ	2,200	Սորէնթօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրթ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիսօ	2,300	Քանտօ	3,600
Քէլօ	2,000	Ենէտօ	1600
Քօզօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	41,0

Թօլէտօ շոգենաւը, Նաւապետ Մօրօ, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն աստ հասած պարպած և յՕտեսա ուղեւորած է:

Մառանտօ շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնած է փետրուար 1ին և 18ին աստ կսպասուի:

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻՒՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա.

514

Արտօնատէր **Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ**

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 փետրուար 1 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև փետրուար 28

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. — Թ.

1 30 Ռ. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Թարապիա Եէնիքէօյ (Եէնիդիւզի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
2 15 Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. (Ա.րնավ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
3 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր Հիսար Պէպ. (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 20
4 30 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 33
5 30 Եէն. Մէզ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Միրկ. Ր. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ. 23
6 45 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշչապ. Եէնիք. Միրկ Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Խւսկ. 25
8 15 Ա. և Ր. Գավ. Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ըմէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մէզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշիք. 28

Արնաւուտքէօյէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

1 30 Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 33
2 15 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 25
2 50 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 21
3 30 Արնավ. Գուրո. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 2
4 5 Պէպ. Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիք. Գապաթ. 28
11 15 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 25

Ասիական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

1 20 Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ. Գապթ. 21
1 45 Պէյգ. Բաշչ. Ր. Բ. Մաճ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
2 20 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշիկթաշ 28
3 45 Պէօյ. Թար. Պէյգ. Բաշչապ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկք. Պէյլ. Գուզկ. Պէշ. 17
3 45 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խւսկ. 32
8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշչապ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Խւսկիւտար 21 (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մաճ.)
10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23
11 5 Պէյլէրպէյիէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 22
11 10 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 33

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Ըմէն. Եէնի. Թար. Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյ. 33
3 30 Գապաթ. Խւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշչապ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մէզ. Եէնիմ. 25
5 30 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար Պօյաճ. Էմիրկ. Ըմէն. Եէնիք. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզր. Եէնիմ. և Գավաքներ 20
6 45 Խւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյ. 21
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Մէզար. Պէօյ. 28
10 40 Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մէզար. Եէնիմ. 32
11 10 Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմ. 20
11 40 Պէպ. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Եէնիք. 22

Կամուրջէն Արնաւուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 15 Ուղղակի Պէպէք 21
2 55 Ուղղակի Արնաւուտքէօյ 2
3 30 Ուղղակի Պէպէք 28
10 20 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վանիքոյ ելնող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25
11 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Պօյաճըքէօյ 21
11 50 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 33
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. 25

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 10 Ուղղակի Գանտիլլի 32
3 45 Խւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչապ. Պէյգ. Եէնիմ. (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մաճ.) 23
9 25 Պէշիկթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. Մաճ. Բաշչապ. Պէյգ. Թար. Մէզ. Գավ. 17
10 15 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանի. Գանտիլլի 33
10 40 Խւսկ. Գուզկ. Պէյլէրպ. (Բացի ուրբաթէ) 22
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչապ. Պէյգ. 23
11 40 Գապաթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 28

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
1 30	6 30	1 45	8 45
2 —	7 —	2 20	9 25 Պէշիք
2 30	8 15 Պէշիք	2 50	9 50
3 5	9 —	3 20	10 15 Պէշիք
3 35	9 30	3 50 Պէշիք	10 40 Գզ. *
3 45 Ֆէրպօթ	10 — Պէշիք	4 35	11 —
4 10	10 25	5 5	11 25
4 20 Վափոր	10 50	5 40	11 50
4 50	10 55 Գզ.	6 10 Պէշիք	12 5
5 15 Ֆէրպօթ	11 25	7 —	12 5 Գզ.*
5 30	11 40	8 15	
6 — Պէշիք	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	7 —	— —	7 —
1 30	8 10 Պէշիք	1 30	8 15
2 15	8 45	2 10	9 — Պէշիք
3 —	9 30	2 55	9 35
3 30	9 55 Պէշիք	3 25	10 — Պէշիք
4 —	10 25	3 55 Պէշիք	10 35
4 45	11 —	4 40	11 15
5 30	11 35	5 25	11 50
6 — Պէշիք	12 5	6 —	12 5
6 30		6 35	

* Այս երթեւեկութիւնք Հրեից տօներուն և ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին:

ՀԱՐԷՄ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր Ժ. 11ին)
1 50 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 20 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 45 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը Ժ. 10 45ին):

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԵԼԷԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 — Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օրէ միջադէպ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան: